

DIRVA

THE FIELD
Nr. 44
Lapkričio-Nov. 1, 1956
Cleveland, Ohio

Iš satelity Lenkija rodė daugiau savarankiškumo

Kariuomenės vadovybė toliau rusų žinioje

Pereitos savaitės pabaigoje laisvąjį pasaulį pasiekė sensacinga žinia, kad į Varšuvą netikėtai atvažiavo sovietų delegacija, susidedanti iš komunistų partijos sekretoriaus Chruščovo ir trijų ministrų pirmininkų pavaduotojų Molotovo, Kaganovičiaus ir Mikojanio. Kaip vėliau oficiališkai buvo paskelbta, delegacija turėjusi pasitarimų su lenkų komunistų partijos vadovaujama asmenimis.

Maskvos delegacijos atvykimas į Varšuvą buvo ne be pagrindo suprastas kaip demonstracija prieš tuos lenkų komunistų sluoksnius, kurie norėjo sudaryti naują partijos vadovybę visiškai nepriklausomai nuo Kremlio.

Iš visų satelitinų valstybių Lenkija paskutiniuoju laiku parodė daugiausia savarankiškumo. Ypač po sukilimo Poznanėje Lenkijoje ėmė reikštis tokia nepasitenkinimo ir kritikos banga, nukreipta prieš režimą, jog reikėjo imtis išimtinų priemonių padėčiai gelbėti. Pasidarė aišku, kad A. Rostko konvencijose, vykusių rankų. Iškelta reikalavimų, kurie siekė atpalaiduoti Lenkiją nuo tiesioginės globos iš Maskvos pusės ir nekludyti lenkamis eiti savarankišką kelią "į socializmą". Kai neseniai iš Belgrado sugrįžo lenkų Seimo delegacija, jos kai kurie nariai atvirai liaupsino titoistinių režimą ir siūlė jo "laimėjimus" įvesti Lenkijoje.

Visoj eilėj miestų ir įmonių įvyko mitingų, kuriuose reikalaujama daugiau savarankiškumo. Tradicinė lenkų neapykanta prieš maskolius išsiliejo tokia forma, kokia dabartinėmis aplinkybėmis buvo įmanoma, būtent, pasirėmę "nustalinimu", lenkų nacionaliniai komunistai meta kaltę už ligišiolinius nepasisekimus dabartiniam režimui, kuris yra visiškai priklausomas Maskvos, ir reikalauja vadovybės pertvarkymo.

Jau pereitą pavasarį pasklido kalbos, kad esąs paleistas iš kalėjimo Vladislavas Gomulka, iki 1948 m. buvęs lenkų komunistų partijos generalinis sekretorius. Gomulka buvo įtartas "titoizmu", išmestas iš partijos ir nuštas. Per kažkokį stebuklą jis betgi tuomet nebuvo "likviduotas", kaip tai atsitiko su kitu kraštų komunistais, kurie partijoje dar daugiau charakterio.

Yra žinoma, kad Gomulka dar 1948 m. iškėlė visą eilę reikalavimų, kurie buvo tokie:

"Mes pasirinkome lenkišką kelią ir mes tą kelią pavadiname liaudies demokratija. Šiame kelyje ne tik nebūtina, bet ir nepageidaujama nei darbininkų klases, nei partijos diktatūra. Rusijoje partija paėmė valdžią per versmo pagalbą. Lenkijoje gi vyksta taiki revoliucija. Sovietų Sąjunga turėjo pereiti proletariato diktatūros periodą. Lenkijoje tokio etapo galima išvengti. Rusijoje viešpatauja sovietų sistema, kurioje sujungiamos įstatymų leidimo ir vykdymo valdžios. Tuo tarpu Lenkijoje viešpatauja valdžios padalinimas ir parlamentarinė demokratija". Lygiu būdu Gomulka užtikrino, kad Lenkijoje nebūsią įvesta kolektyvų. Už tokia "herezija" Go-

mulka turėjo būti pašalintas iš partijos ir pasodintas į kalėjimą. Mirus Stalinui, o ypač po Maskvos komunistų kongreso, kai "genialusis" vadas buvo apšauktas žmogžudžiu, Lenkijoje pasigirdo balsų, reikalavusių grąžinti į valdžią Gomulką. Jis pasidavė tarytum kankinys, nukentėjęs už lenkiškųjų interesų gynimą.

Pradžioje nei naujasis komunistų partijos gen. sekretorius Edward Ochab, nei ministeris pirmininkas Cyrankiewicz nieko nenorėjo nė girdėti apie Gomulką grįžimą valdžion. Bet jau gegužės mėn. su juo buvo pradėtos derybos, o po Poznanės riaušių jis rugpiūčio mėn. buvo priimtas atgal į komunistų partiją.

Gomulkos svoris vis didėjo. Jis pareikalavo, kad būtų pašalintas Lenkijos ūkio gyvenimo tvarkytojas Hilary Minc (žydų kilmės), kuris 1948/49 m. kaip Stalino garbintojas buvo vienas iš aršiausių Gomulkos kaltintojų. Dabar tas reikalavimas įvykdytas ir Gomulka grįžo kaip triumfatorius į pirmutines Lenkijos valdovų eiles.

Tačiau nuo "nustalinimo" prasidėjęs procesas eina vis toliau. Jau diskutuojamas klausimas, kad reikėtų pakeisti rinkimų įstatymą ir leisti rinkimuose dalyvauti taip pat kitoms partijoms.

Varšuviškis savaitinis laikraštis "Nowa Kultura" kelia klausimą, kad Lenkija turėtų išsižadėti dabartinės ūkio sistemos pagal sovietinį pavyzdį ir decentralizuoti ūkį, kaip tai esą Pietų-slaviijoje.

Profesinių sąjungų organas "Głos Pracy" kalba apie tai, kad reikia atiduoti įmonių vadovybę darbininkų taryboms, kaip tai yra Tito valstybėje.

Ūkio žurnale "Życie Gospodarcze" paskelbtas straipsnis, kuriame aštriai kritikuojamos priemonės, kuriomis buvo suvalstybinti amatai.

Tačiau netenka abejoti, kad į viešumą galėjo prasiskverbti tikrai tokia kritika, kuri dar negrovė pačios Lenkijos padėties toje viešpatavimo sistemoje, kurią Maskva po karo sukūrė. Opozicija pradėjo reikalauti pašalinti maršalą Rokosovskį, kuris kaip Maskvos vietininkas, turi savo žinioje karinę pajėgą.

Čia jau buvo paliesta labai skaudi vieta. Rokosovskis, pakilęs iki maršalų Sovietų Sąjungo-

je, o lenkamų primestas po karo, pertvarkė Lenkijos kariuomenę pagal sovietų šabloną ir visas vadovaujamas vietas užleido arba stačiai rusams, arba iš Rusijos atgabentiems surusėjusiems lenkamams. Be to, visuose strateginiuose punktuose įkurdintos sovietų įgulos. Tokiu būdu Kremlius valdančioji gauja turi savo rankose realinę pajėgą. Yra žinių, kad po Poznanės riaušių sovietai dar sustiprino savo įgulas.

Savaime suprantama, kad Lenkijos vykdomas, "nustalinimas" sudaro rimtą pavojų Maskvos viešpatavimui. Įvykiai eina tokia kryptimi, jog sovietų valdžia nutarė intervenuoti. Tam tikslui buvo atsiųstas Chruščovas su trimis aukštais palydovais.

Maskva bandė paveikti, kad komunistinės Lenkijos vadovybė nepatektų išimtinai į tokių žmonių rankas, kurie nueity visiškai savais keliais. Skelbiama, kad Sovietų Sąjungos karo ministeris marš. Žukovas buvo atvykęs Lenkijon kartu su marš. Konjevu, kuris pagal Varšuvos militarinį paktą vadovauja rytų bloko karinėms pajėgoms. Tokiu būdu Chruščovo ir jo palydovų reikalavimai buvo paremti ta jėga, kuriai atstovauja abu sovietiniai maršalai.

Kokie bus sovietinės intervencijos padariniai, šiandien dar negalima pasakyti. Tai paaiškės tik vėliau. Bet iš visa ko matyti, kad lenkamams — net nenykštoms komunistų partijoms — iki gyvo kaulo įgriso nemokšiškas maskolų viešpatavimas. Maskvos sukurtų smurto ir priepasidus imperija pradeda braskėti.

PRANCŪZIJA IR VOKIETIJA

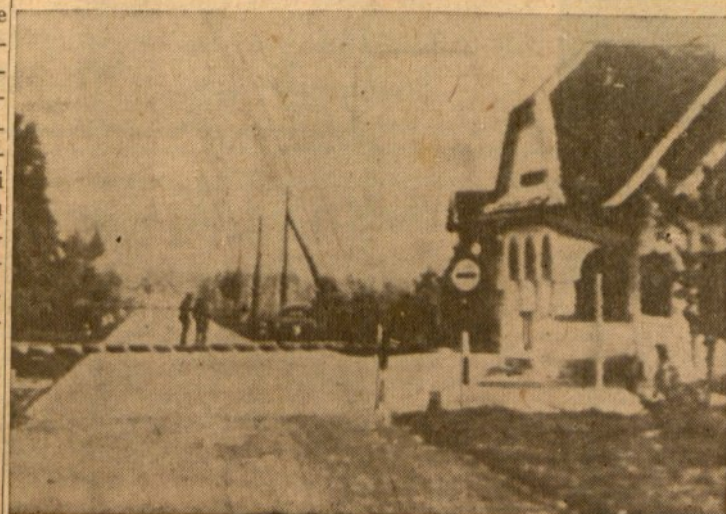
Prancūzijos ir Vakarų Vokietijos užsienio reikalų ministeriai pasirašė dokumentus, kuriais Saaro kraštas nuo 1957 m. pradžios grįžta prie Vokietijos.

Žemės turtai, ypač angliai ir plieno pramonė, turtingas Saaro kraštas užima 900 kvadratinį mylių plotą, beveik su 1,000,000 gyventojų.

Saaro kraštas, prisijungęs prie Vakarų Vokietijos, sudarys dešimtąjį Vakarų Vokietijos federalinį kraštą ir į Bonnos parlamentą pasiųs savo atstovus.

PRAŠO PAGYVINTI LAISVINIMĄ

Illinois gubernatorius Strattonas ir senatorius Dirksenas, respublikonai, drauge su lietuviais pasirašė rezoliuciją, prašančią JAV prezidentą atkreipti dėmesį į situaciją Vengrijoje, Lenkijoje ir kt. bolševikų naikinamose kraštuose ir pagyvinti jų, jų tarpe ir Lietuvoje, išlaisvinimą iš kruvinų juos.

Vaidas iš Austrijos-Vengrijos pasienio.

IZRAELIS ĮSIVERŽĖ Į EGIPTĄ

Naujas karas prasidėjo tarp Izraelio ir Egipto, kada gerai paruošta Izraelio kariuomenė įsiveržė į Egiptą Kuntila rajone, kur nėra Egipto ginkluotų jėgų. Izraelitai be jokio pasipriešinimo priartėjo prie Sueso kanalo. Aišku, kad jie nori pasiekti Sueso kanalą ir jo veikimą paralyžuoti.

Izraelis karą esą pradėjęs todėl, kad arabai ruošėsi Izraelį iš visų pusių paspausti ir sunaikinti. Nelaukdamas to momento, greičiausia iš kur nors Izraelis gavęs pažadų savo padėtį kiek pagerinti, ir pradėjęs karo veiksmus. Kai kas šiuo atveju dairosi į prancūzus ir anglus lyg klausdami, ar kartais nėra bendras planas Egiptą kiek pamokyti ir drauge visas tame rajone kilusias problemas kiek kitaip patvarkyti. Šia proga neužmirštama ir prancūzų negarbingai sumintieji Alžiro nacionalistų vadai.

Naujas karas prasidėjo ir kaip jis baigsis sunku dar pasakyti. Greičiausia, į jo sustabdymą turės įsimaistyti galingieji, bet kai tie galingieji ten turi priešingas intencijas, liepsna gali ne tik nemažėti, bet dar daugiau išsiplisti.

Rezoliuciją priėmė gausus lietuvių susirinkimas spalio 28 d. Chicagoje Dariaus-Girėno posto salėje.

Kalbėjo Ant. Olis, gub. Strattonas ir senatorius Dirksenas. A. Lapinskas aiškino balsavimo techniką.

Moksleivių ansamblis kankliavo, dainavo ir šoko tautinius šokius. Jiems vadovavo Kirvaitytė ir Vaičieliūnienė. Akompanavo Skridulys.

NERINGOS ŽVEJŲ VARGAI

Iki š. m. balandžio mėnesio Pervelkos žvejai priklausė "Baltijos Aušros" žvejų artelei. Prasidedant pavasariui, jie atsiskyrė ir sudarė naują "Neringos" žvejų kolchozą. Neringos žvejų arteles pirmininkas Bakaitis "Tiesoj" štai kaip nusiskundžia "Neringos" žvejų dabartinę bolševikinę "tvarką":

Pagal sutartį Klaipėdos mototuvų susirinkimas spalio 28 d. Chicagoje Dariaus-Girėno posto salėje.

VISAM PASAULY

• Europos kraštų Raudonieji Kryžiai su medicinos ir maisto pagalba išskubėjo į Vengriją. Sunku dar pasakyti kiek jie ten galės laisvai veikti, bet specialios liginės pro Austriją yra pasiekusios Vengrijos pasienį. Ypač gausią paramą Vengrijai tiesia Vakarų Vokietija. Ir tai savaime suprantama, nes iš ankščiau Vengrijos ir Vokietijos ryšiai buvę labai artimi.

• Lenkijoje pagaliau iš kalinio paleistas kardinolas Wyšinski, kuris grąžintas į savo senąsias pareigas. Taip pat paleisti iš kalėjimo Poznanės sukilimo dalyviai, išskyrus apkaltintus žudynėmis.

• Arabai tebeorganizuoja kiėtą terorą prieš prancūzus, negarbingai suėmusius 5 Alžiro arabų vadus. Patys prancūzai arabų vadų suėmimo reikalu labai suskilę. Dauguma mano, kad Prancūzijai taip elgtis nedera.

• Vengrijos sukilimui įsiliępsnojus, Rusija permetusi daug naujų karinių jėgų į kitus satelitinius kraštus. Rytų Vokietijoje, Albanijoje ir Čekoslovakijoje esą prasidėjęs naujas pogrindžio judėjimas prieš rusus.

• Belgijos min. pirm. V. Ackeris ir užsienio reikalų min. Spaakas lankosi Rusijoje. Ten išbusią 12 dienų.

• Laisvų Europos kraštų studentija reiškia dideles simpatijas sukilimą pradėjusiai Vengrijos studentijai ir organizuoja visokeriopą pagalbą.

• Garsaus vokiečių fabrikanto Kruppo žmona, dabar gyvenanti JAV ir turinti nusipirkusi net 450,000 akrų farmą, nori su vyru išsikirti. Reikalauja penkių milijonų dolerių ir dar kasmetinių pajamų. Esą Kruppo turtai siekia 250 milijonų dolerių.

Sauni Vengrijos sostinė Budapeštas, juosiamas didingos Dunojaus upės, kilus laisvės revoliucijai, vėl paverstas griuvėsiais. Vengrijos tauta, tūkstančius metų kovojusi dėl laisvo gyvenimo, vėl sukilo prieš komunistinę priespaudą. Pranešama apie tūkstančius žuvusiųjų ir dešimtis tūkstančių sužeistųjų. Bet kiekvieno patrioto vengro ir laisvę mylinčio tikima, kad tas kovose pralietas kraujas turės pražydyti ateinančios laisvės žiedais. Mes visi, kurie išgyvenome priespaudą ir komunistinį terorą, esame su vengrų tauta jos laisvės siekimuose. Padėkime kuo tik galim vengrams šiandien, kad jie rytoj ir mums galėtų padėti.

rinė žvejybos stotis (MŽS) privalo aprūpinti šiuos žvejus smaliuotais tinklais. Tačiau to nedaro. Žvejai prversti primityviai smaliuoti tinklus, gadinti akis, nors MŽS direktorius Barinovas buvo Estijoje ir matė, kaip ten tokios stotys organizuoja tinklų smalavimą. Klaipėdos MŽS neaprupina "Neringos" žvejų ir reikiama tinklų kiekio. MŽS davė tik 72 tinklus, bet pamiršo 54 tinklams duoti kuolų. Žvejai taip pat negavo tinklų ir kablų lašišoms žvejoti.

Jau kelinti metai kalbama ir rašoma apie tai, kad reikia mechanizuoti valčių ištraukimą iš Baltijos jūros. Bet kalbos lieka kalbomis, raštai trūnija bylose, o žvejai vis patys traukia valtį į krantą.

Prieškariniais metais Kuršių mariose, o ypač Baltijos jūroje, buvo sugaunama daug lašišų. Bet dabar šios vertingos žuvies sugavimas dėl bolševikinės "tvarkos" smarkiai smuko. Visa "Neringos" artelė pristatė valstybei tik 350 kg. lašišų. O kur dar "Baltijos žvejo", "Pasieniečio", "Baltijos Aušros", "Bangos" žvejų arteles. Minėtųjų artelių žvejų tarpe paplito toks posakis: "lengviau žuvį sugauti, negu ją priduoti".

Dar 1955 m. statybos trestas turėjo perduoti žvejams 50 gyv. namų. Jau atėjo 1956 m. rugsėjo mėnuo, o dar nė viena žvejo šeima

ma naujame name neapgyvendinta žvejams pernai statybiniškai sugebėjo suregzi 5 namų sienas ir išlieti 38 kreivus, sukrypusius pamatus. Tačiau tik 8 pamatus įmanoma net ir bolševikinėmis sąlygomis priimti. Kitus reikia permūryti. Namų sienos griūva. 1 namas jau suspėjo išvirsti. Nespėja trestas išmūryti pamatus, o jau kalba, kad kiekvieno namo statyba pabrangsta 9.000 rublių. Apie tokią, atsprąšant, statybą žvejai rašė "LTSR žuvies pramonės", "Miestų ir kaimo statybos ministerijoms" ir kitoms respublikinėms organizacijoms, tačiau reikalai nepasitaisė.

Siemet jie turi priimti iš rytinių respublikos rajonų atkeliamas 40 žvejų šeimų. Kur jas apgyvendinti? Gal į tai atsakys "Miestų ir kaimo statybos ministerija" — klausia "Neringos" žvejų arteles pirmininkas Z. Bakaitis.

DEMONSTRACIJOS VILNIAUS OPEROJE

MILICIJAI ĮSIVERZUS Į OPERĄ, LIKO TIK 20 ŽIŪROVŲ

(Mūsų bendradarbio iš anapus uždangos)

Spalio mėn. 8 d. Vilniaus operoje turėjo įvykti Fausto spektaklis, dalyvaujant neseniai iš Sibiro ištrėmimo grįžusiam operos solistui Kučingiui. Visuomenės susidomėjimas buvo toks milžiniškas, kad bematant visi biletai buvo išparduoti. Vien tik iš Kauno į septaklį išpirko per 400 biletų.

Vilniaus gelių krautuvės ištuštėjo. Lietuviškoji visuomenė jas išpirko savo brangiam dainininkui pagerbti. Bet, kaip ir buvo galima tikėtis, įvyko staigus pakeitimas. Prieš spektaklį pranešta, kad Faustas atšaukiamas ir jo vieton statoma Pilėnai

(komp. V. Kłovo istorinė opera), kurioje solistas Kučingis jau nedalyvauja.

Visuomenė, pirkusi biletus į Faustą, padarius pakeitimą, reikalavo grąžinti pinigus. Bet kasoje buvo pareikšta, jog biletai negrąžinami ir jie galioja tik į pakeistą vaidinimą Pilėnus.

Biletų pirkėjai nenusileido ir į vaidinimą atėjo pasirošę. Jau laike pirmojo akto žiūrovai apmėtė aktorius pamidorais ir kitokiais daiktai, priversdami juos pasitraukti iš scenos. Vaidinimas pasidarė nebeįmanomas, nes sukeltos demonstracijos vis augo.

Teatro direktorius Zenonas Paulauskas ir jo pagalbininkai operą iššaukė miliciją. Labai didelis skaičius engebistų apsupo teatrą ir pasipylė tarp žmonių. Tada žiūrovai, pasibaigus pirmam aktui, protestuodami iš teatro pasišalino. Spektaklio žiūrėti pasiliko gal koks 20 žiūrovų (tiek, manoma, oeproj tarp gausių žiūrovų ir buvo komunistų ir jų tarnų). Spektaklis baigėsi tik 2 val. nakties.

Lenkamų primestas ginkluotų pajėgų vadas gen. K. Rokosovskis pasidarė derybų objektu tarp Maskvos ir Varšuvos komunistų. Lenkai nori, kad Rokosovskis būtų atsiimtas į Maskvą. Paskutiniu pranešimu gen. Rokosovskis jau paleistas atostogoms, iš ku- nešta, kad Faustas atšaukiamas ir jo vieton statoma Pilėnai

Viceprezidentas Nixonas ir ponias, leidamiesi paskutinę rinkiminę kelionę, pilnai tiki, kad rinkimai bus laimėti.

DIRVA

Lithuanian Weekly, published by American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: HEnderson 1-6344. Issued in Cleveland every Thursday. Editor: Balyš Gaidžiūnas. Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879. Subscription per year in advance: in the United States — \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50. Single copy — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas VILTIES, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D-jos (Inkorp. ne pelnui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: HEnderson 1-6344. Išleina Clevelande kas ketvirtadienį. Redaktorius: Balyš Gaidžiūnas. Registruota kaip antrios klasės siunta 1915 m. gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 2 d. įstatymą. Prenumerata metams iš anksto: Jungt. Amerikos Valstybėse \$5.00, Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.50. Atsk. Nr. kainą 10 centų.

Šia savaitę...

Balyš Gaidžiūnas

Dideli įvykiai Lenkijoje, ir ypač Vengrijoje, kur laisvės kraujo nauji upeliai pasipylė budapešto, dar kartą laisvam pasauliui primena, kad baisūs paskutiniojo karo padariniai ir neatitaisytos milijonams žmonių skriaudos šaukiasi pagalbos. Žmonės miršta siekdami laisvės ir kitiems palikdami testamentus kovoti, nors gerai žino, kad patys tos laisvės padariniais ir nebepasinaudos.

Kiekvienas kovotojas, kuris nuogomis rankomis išsina prieš didžiulius tankus ir patrankų ugnį, gerai žino kuo ta kova gali pasibaigti. Bet vergija komunistiniams stabams tokia baisi, laisvė tokia vyliojanti, kad ir kraujo aukos nebepaisoma.

Ir Lenkija ir Vengrija, o ypač Pabaltijo valstybės, yra labai kietai sukaustytos komunistine milicija ir gausiais kariuomenės daliniais. Tik vadinamieji sateitiniai kraštai, prie kurių priskaitoma dabar sukilimus vykdančioji Vengrijos tauta, ir Maskvos norinti atsipalaiduoti Lenkija, savaime aišku, turi kiek daugiau laisvės, negu mūsų tėvynė, visu 100% paversta Maskvos verge.

Ir jei šiandien laisvėje gyvenantieji didžiuliai įvykiai Lenkijoje ir Vengrijoje, tai tik todėl, kad iš ten daug greičiau laisvąjį pasaulį pasiekia dienos įvykiai. Reikia neužmiršti, kad ten yra svetimų kraštų atstovybės, ten laisviau nukeliauja laikraštinkai, įvairūs prekybininkai. Bet iš mūsų miesto krašto žinios mus pasiekia nepaprastai pavėluotai ir mes daug mažiau žinome kokiomis priemonėmis mūsų žmonės laisvės siekia. Bet atsiminkime tik, kai laisvę pasiekė mūsų partizanai, kokių jie iš ten baisių kovos liudijimų mums pranešė.

Mūsų kraštas daug daugiau kraujo upeliais nuleido, negu kiti pavergti kraštai. Ir todėl, kai dabar didžiujamės, kad Lenkijos ir Vengrijos žmonės moka branginti laisvę ir jos net pačiomis kraštutinėmis priemonėmis siekia, Lietuva dar didesnę savo duoklę atidavė ir kasdien atiduoda. Mes turime pilną teisę sava tauta didžiutis. Žiūrėk ir šio laikraščio numerį, pirmajam puslapyje atspausa žinia iš Vilniaus operos tai patvirtina. Ji sako, kad pasipriešinimas prieš okupantą tebeina visokiausiomis priemonėmis, kokios tik tuo metu įmanomos.

Visi laisvėje gyvenantieji vieną kartą tikru džiaugsmu pagyventų, jei patirtų, kad tai ten, anapus geležinės uždangos atsodurę kraujo auka perkasi laisvę, jiems į pagalbą ateitų laisvieji vakarų kraštai. Dabar, deja, tokia laikysena, kokią jau daug kartu patyrėme, nieko daugiau neprimena, kaip beprasmiška kalbėjimą apie laisvės siekimą pavergtiesiems ir nieko nedaryma, kada yra praga ir reikia daryti.

Ir taip po šio karo mes esame nuolat apgaudinėjami ir išduodami. Pavergtųjų kraštų žmonės turėtų rimčiau tais reikalais

susirūpinti ir daryti išvadas. Kitaip, ten mūsų žmonių kraujas upeliais liesis, mes klausysimės pažadų ir liksimės su tuščiomis viltimis. Jei ten liejasi kraujas, čia atsisaukęs to kraujo aidas turi virsti jėga, kuri duotų vaisių.

Laikas rimčiau galvoti ir planingiau veikti.

Clevelande buvo atsilankęs VLIKo pirmininkas J. Matulionis. Po to Naujienos ir Draugas

ROBERT B. KRUPANSKY

CANDIDATE FOR
COUNTY PROSECUTOR

Savo prietelių, draugų, pažįstamų ir visų lietuvių aš nuoširdžiai prašau lapkričio 6 d. balsuoti už **ROBERT B. KRUPANSKY**, kandidatuojančią į County Prosecutor.

Julius SMETONA

KAS ir KUR

• Pasiuntinybės patarėjas Dr. A. Gerutis, spalio 28 d. turėjęs iš Bremenhaveno, Vokietijoje, išplaukti į Amerikos Jungtines Valstybes, gydytojų patarimu savo kelionę atidėjo ir vyksta į ligoninę, kur jam artimiausiomis dienomis bus padaryta operacija. Operacija yra tokio pat pobūdžio, kokia pereitą vasarą buvo padaryta prezidentui Eisenhoweriui, tik liga nėra įgavusi akutinės formos.

• Kanadoje renkama Lietuvių Bendruomenės vadovybė. Iš paskelbtų oficialių pranešimų matyti, kad į vadovybę kandidatuoja net 74 kandidatai.

• Lietuvių Bendruomenė, siekdama ugdyti ir skleisti kultūri-

nes-tautines vertybes, 1957 m. birželio mėn. Chicagoje rengia lietuvių tautinių šokių šventę — festivalį. Šventės sumanytojas ir faktinis rengėjas yra Amerikos Lietuvių Bendruomenės Chicago Apygardos valdyba.

• Ieva Trečiokienė iš Newarko praneša, kad plaukia kelionėn į Pietų Ameriką, paskui lankysis West Indies ir Haiti.

• Miniuką Valerijoną, s. Jono, gim. 1908 m., prieš karą gyv. Kaune. Višinskio g-vė, ieško motina gyv. Lietuvoje. Atsilepti: P. Dzekonskas, 14900 Griggs St., Detroit 38, Mich., U. S. A.

NEW YORK

BŪTINAI APLANKYKIT
TARPTAUTINĘ PARODĄ

Lapkričio mėn. 5 d. 12 val. p. p. New York, Park Ave. ir 34 g. kaimas, atidaroma

Tarptautinė Moterų Paroda, kurioje bus įrengtas ir lietuvių skyrius.

Paroda tęsis visą savaitę. Paskutinę dieną, t. y. lapkr. 11 d., sekmdienį, 1-2 val. p. p. bus lietuvių programa, kurios įžangoj žodį tars gen. kons. J. Budrys ir prel. Balkūnas.

Merinę dalį atliks A. Šlepetytės baleto studija, L. Stukas dainuos solo, Rūtos ansamblio šokių grupė ir choras vadovaujamas A. Kačanausko.

Programą ves M. Jokubaitienė. Tautinių rūbų parodą G. Matulaitytė-Rannit.

Parodos organizavimu rūpinasi V. Jonuškaitė-Leskaitienė ir lietuvių kiosko vedėja P. Šimėnienė.

Maloniai kviečiama visus gausiai atsilankyti.

Hollywoodo žvaigždės New York

lapkr. 3 d. nedalyvaus skautų Tauro tuntu filmų vakare. Tačiau ten bus rodomi įdomūs filmai iš lietuvių gyvenimo, kuriuos pamatyti kviečiami visi N. Y. lietuvių visuomenė ir Atlanto pakraščio skautiškasis jaunimas.

Vakare bus rodoma Gerio Peniko pagamintas spalvotas filmas iš šios vasaros didžiųjų Neries ir Nemuno stovyklų, kur stovyklavo per 300 skautų ir skautų. Puikioji sporto šventė Worcesterio žavės visus puikiais vaizdais, nes joje dalyvavo per tuzi-

ną skautiškųjų komandų po giedrių dangumi.

Trumpas filmas iš studentiškių pramogų — išvykos Devenų ūkin Waterbury, bus mielas matytis visiems kolegoms-gėms. Taip pat bus vaizdai iš Tautinių Akad. Korporacijų Sambūrio išvykos Gaigalų ūkin. Matysime ir Lojalumo parodą, kuriame dalyvavo lietuviai. Taigi kiekvienam bus miela matyti šios įvairiaspalvius vaizdus.

Tuoju po filmų rodymo gretimoje salėje bus visuotinis N. Y. skautų-čių tėvų ir rėmėjų susirinkimas, o jaunimui šokiai. Gros jaunatviškas Romo Butrimo orkestras.

Iki greito pasimatymo filmų vakare — lapkr. 3 d., Apreiškimų parapijos patalpose, North 5 St. ir Havemeyer St., Brooklyn. Pradžią 7:30 v. v. įeinant aukojama \$1, o vaikams 50 c. (sks)

BOSTON

LAISVĖS VARPO
KONCERTAS

Lapkričio 4 d. 3 val. po pietų High School salėje, Thomas Park, So. Bostone, Mass. įvyksta retas koncertas, kurio organizatoriai yra Laisvės Varpas, populiari radijo programa Naujojoje Anglijoje. Tai lyg rudens ir žiemos sezono kultūrinių rengimų pradžia. Po šio koncerto numatomas Dramos Sambūrio vaidinimas "Vincas Kudirka", kurį režisuoti apsiėmė Ipolitas Tvirbutas, patyręs Lietuvos Teatro režisiorius, neseniai atvykęs į šį kraštą.

Koncerto programą atliks solistė Aldona Stempužienė, sol. St. Liepas, muz. J. Gaidelis ir akt. V. Žukauskas. Visi jie pasirodys nauju repertuaru, dar negirdėtu Naujojoje Anglijoje. Todėl susidomėjimas koncertu yra didelis ne tik Bostono lietuvių kolonijoje, bet ir kitose kaimyninėse lietuvių bendruomenėse, kurios bent judresni nariai vsiuomet traukia į svarbesnius rengimus, vykstančius Bostone. Ypač visus domina sol. Ald. Stempužienė ir akt. V. Žukauskas, kuriems teks čia pasirodyti dar pirmą kartą su savo atskira programa.

Rengiamo koncerto pasisekimas dar labiau sustiprins Laisvės Varpą ir įgalins jį toliau tęsti savo reikšmingą darbą, šaukiant visus jungtis į kovą dėl Lietuvos laisvės ir lietuvių išlikimo šiame krašte.

J. K.

Frances P. BOLTON

Congressman Frances P. Bolton

Nuo senų laikų Frances P. Bolton yra žinoma kaip didelė lietuvių rėmėja. Tiek kongrese, tiek kitur ji visuomet aiškiai pasisako už nesąlyginą Lietuvos išlaisvinimą ir niekuomet nepraleidžia progos neįskėlusi aikštėn Lietuvai primesto bolševikų smurto. Mes visi ją gerai atsimename kaip pastovią radijo programų dalyvę birželio įvykių minėjimuose. Tą jos prieilankumą Lietuvai ir lietuviams vertindami,

LAPKRIČIO 6 D. visi balsuokime už Frances P. BALTON, 22-jo distrikto kandidatę į kongresą.

ATKREIPK DĖMESĮ
IR BALSUOK UŽ

STEPHEN
SZARAZ

I VALSTYBĖS
ATSTOVUS
Respublikonas

PASIRUOŠĘS — AKTYVUS NEPRIKLAUSOMAS

ATIDUOK SAVO BALSĄ IR PARAGINK KAIMYNUS
TAIP PADARYTI.

RINKIMAI LAPKRIČIO MĖN. 6 D.

X STEPHEN SZARAZ

Balsuok už...

Louis R.
LANZA
Judge

Common Pleas Court

Term Commencing
January 3, 1957

• PATYRĘS
TEISININKAS
• GERAI PASIRUOŠĘS

X LOUIS R. LANZA

Walter Comiskey, Campaign Manager

ELECT...

WILBUR H. BREWER
STATE REPRESENTATIVE

PRIMARY ENDORSEMENTS:
THE CLEVELAND PRESS
THE CLEVELAND NEWS
THE CLEVELAND PLAIN DEALER
"PREFERRED" — CITIZENS LEAGUE
REPUBLICAN

X WILBUR H. BREWER

SIUNTINIAI Į VISUS EUROPOS KRASTUS
UNITED PACKAGE EXPRESS CO.

305 Market St. (arti P. R. R. Stoties), Newark, N. J.
Telef.: MARKET 3-2277.

Skubiai išsiunčiame maisto produktus, audeklus, naujas ir dėvėtas drapanas, vaistus ir t.t.
Laikė 6 savaitių siuntiniai pasiekia paskyrimo vietą.
Oro paštu pasiekia gavėją per 7-10 dienų.
Siuntėjas gaus gavėjo parašą patvirtintą pakvitavimą.
SIUNTINIAI PILNAI APDRAUSTI.
Visi persiuntimo mokesčiai ir maitas apmokami čia.
Gavėjas nieko neturi mokėti.

Atnesę ar atsiuntę šį skelbimą sutuopysite \$2.00.

... KADA JUMS
REIKIA PAGALBOS!

VIENAS NEAPSAUGOTAS MOKYKLOS PEREJIMAS MAŽIAU VIENU AMBULANSU, VIENU POLICININKU MAŽIAU IR GALI PASTATYTI JŲSŲ SEIMĄ Į PAVOJŲ.
NESUMAZINKITE POLICIJOS APSAUGOS JŲSŲ SEIMAI, ŽMONAI, JŲSŲ VAIKUI IR ŠAU PĖCIAM.

VOTE ON CHARTER AMENDMENT

YES 13

Kada užmirštama tiesa...

EMILJA ČEKIENĖ

Neabejotina, kad Lietuvos laisvinimo didesniai pasiekimai yra reikalingi ir net būtini visų Liet. laisvinimo veiksmų darnus ir vieningas bendradarbiavimas. Tačiau, visa nuolat suvedant vien į savus interesus, neįmanoma išvengti klaidinančių iliuzijų.

Iš Liet. laisv. veiksmų pasitarimo Washingtono, kuriame dalyvavo min. P. Žadeikis, Vliko prezidiumas, Liet. Laisv. Komiteto valdyba ir ALT, buvo nutarta, kaip praneša Naujienos, kad turi būti išlaikytas ir sustiprintas veiklos vieningumas.

...Bet kokie užsimojimai organizuoti separatinius politinius centrus bei žygius, konkuruojant su Vliku Europoje arba su Altu Amerikoje yra vertinami neigiamai. Geresniam veiksmų darbo suderinimui numatoma sudaryti pastovų koordinacinį ryšį... (Naujienos, 10. 2 d., 1956).

Kaip matome, Vliko darni ir vieninga veikla koordinuojama tik savam regėjimo lauke, bijoma ir konkurencijos ir plačios visuomenės balso.

Šis veiksmų konferencijos nutarimas būtų labai naudingas, jei to darnaus vieningumo būtų siekiama ne vien savam, o plačiam lietuvių veikimo bare ir tuo būdu, būtų visų Liet. laisv. veiksmų bei lietuvių organizacijų ir politinių grupių pasirinkti ne skirtingi, o vienodi veiklos keliai bei metodai. Ir savaime būtų išvengta bet kokios konkurencijos, sukoordinuotas Lietuvos laisvinimo darbas ir išvengta grasinančių priemonių, kurios nesulaukia, o tik dar labiau suskaldo. Ne veltui sakoma, jog vienu lašu medaus daugiau mūsų pagausi, negu su visa bačka acto.

Kol Vlikas vis dar neįstengia pasiekti plataus ir visuotinio vieningumo, jis negali būti egziline vyriausybė. Tai yra plati visuomeninė bei politinė organizacija, veikianti netoliau, kaip lietuvių visuomeninio gyvenimo ribose, o atstovauti tautai tarptautinio pripažinimo neturinti.

Taip yra dabar su mūsų Vliku, taip buvo ir praėjus su kitų tautų panašiose sąlygose susikūrusiais tautiniais komitetais, kaip tai lenkų, čekoslovakų ir kt. Nei vienas iš tų komitetų nebuvo laisvųjų kraštų ilgai pripažintas bet kokia savo kraštą atstovaujanti vyriausybė. Tik po ilgo laiko ir daug etapų perėjus buvo pripažinti oficialiais tautiniais komitetais, užmegsti su jais laisvųjų kraštų santykiai ir pradėta tartis įvairiais jų atstovaujamų kraštų reikalais: atstovų skyrimu, karinių dalinių formavimu ir k. Jei Vlikas to pasiektų, tai reiktų su tuo skaitytis.

Betgi Naujienos 1956 m. spalio mėn. 13 d. vėl iš naujo aiškina visiems nusibodusią teoriją, iškeldamas Vliko aukštą poziciją ir nuvertindamas Lietuvos pasiuntinius. Pagal straipsnio autorį, Vlikas tai seimas, o Vykdomoji Taryba — vyriausybė ir tiek, nors ir neturinti ko valdyti.

Tame ir yra visų nesutarimų priežastis, kad kiekvienas jaučiasi gimęs vadu, o nė vienas eilinių kareivių, nors ir tos pareigos nei kiek ne žemesnės ir vienodai svarbios. Dabar, Lietuvos laisvinimo kovai vesti ir visais, kad ir menkiausias jėgas kartu sudėjus, (nes mūsų yra tik saujelė), nebūtų per daug. Veikimo dirva plati ir kiekviena paskira jėga, dalyvaujanti ir bet kurio būdu prisidedanti prie Lietuvos išlaisvinimo, yra brangi ir reikšminga ir jų nuomonė svarbi, o ne vien vadovaujančių žmonių.

Dažnai Vliko yra nusiskundžiama mūsų spaudos skirtingais pasisakymais "veiksmų" klausimais. Bet kas gi kaltas dėl to? Juk šeimos kivirčiai paprastai viešumon nekeliama, o jeigu dėl neapdairumo jie visuomenę pasiekia, tai laisvam krašte kiekvienam valia savaip protauti, išvadas daryti bei tiesos kurioj

Santariečių gyvenime

Mums visiškai nerūpi, kad santarietis taptų paukščiu augintoju, kuriam kiekviena višta būtų tokia pat kiaušinėlis... Svarbu ne tai, kad žmonės vienodai apsispręstų kontroversiniais klausimais, bet kad jie pasirinkdami turėtų pakankamai medžiagos. Atsakinga gi yra už problemų gyvą iškelimą savo nariams kiekviena organizacija, kuri gerbia žmogų.

Ir Amerikos rinkimų proga santariečiai palieka, kaip visada suinteresuoti ir atviri.

Čia spausdiname Rasos Gustaitės nuomonę.

Nors tarp demokratų ir respublikonų partijų skirtumas nemažas, tarp Eisenhowerio ir Stevensonso pažiūrų jo beveik nėra. Su abiejų kandidatų pagrindinėm pažiūrom daugiausia sutinku, ir lieka tik klausimas, kas geriau jas įvykdys.

Skaityčiau, kad Eisenhoweris buvo silpnas prezidentas, nemokėjo pavartoti savo populiarumo, kad suviarytų savo partiją ir ją kontroliuotų. Tai aiškiai matome, kai pastebime, kad daugiausia Eisenhowerio remtų įstatymų kongrese buvo pravesta demokratų.

Be to, Eisenhoweris yra apsišūpęs ypatingu skaičiumi nevykusių padėjų. Jo kabinetas (kuris susideda daugiausia iš buvusių biznierių) išgarsėjo savo klaidomis: Wilson supykino darbininkus, juos palygindamas su šunimis, Oveta Culp Hobbs turėjo apleisti savo vietą, kai pasirodė baisi kosė jos departamento Salk Vaccine tvarkyme. Dulles yra vadinamas "the man with the silver foot in his mouth" dėl daugelio savo nediplomatiškų išsireiškimų.

Kuo gi giliai respublikonų partija? Jų šūkis dabar yra: tai-

ka, daugiau pilnų kišenių, ir Ikiotėviška šypseną.

Taip, amerikiečiai nesišauda dabar niekur fronte, bet — Egipte juokiasi Nasser, kad pasisekė jam su vandens pištaliu išgąsdinti Dulles, Japonijoje neapvykta prieš Ameriką kyla ir komunistai stiprėja, Poznane žuvo keli tūkstančiai lenkų. Ar tai talka? O kur gi garsioji laisvinimo programa? Išliko jai 1952 metų rinkimams ir po jų tuoj nuslinko į šalį, be pagrindo pakelusi pavergtųjų žmonių viltis. Dar vis mūsų žmonės sako, kad ji egzistuoja, bet kame jai rodo?

Kišenės gal ir pilnesnės dabar negu prieš keturius metus buvo, bet ar tai respublikonų nuopelnas? Amerikos ekonomija nėra valdžios sustatyta.

O galingiausia tai Ikiotėviška — gaila, kad ji tik balsams surinkti galinga. Partijai ji tik priemonė laimėti rinkimus, nes Ikiotėviška savo partijos.

Stevensonas savo pažiūromis pagrindiniai nuo Eisenhowerio nesiskiria. Yra tam tikri taktiniai skirtumai, pavyzdžiui atomines bombas bandymų reikalui, bet jie nėra esminiai. Sekmadienį, spalio 7, Pulaski Dienos kalboje New York'e Stevensonas yra pasakęs, kad pasaulis neturės tikros taikos, kol pavergti kraštai nebus išlaisvinti. Lenkijos reikalui jis tada pasakė: "We affirm our allegiance and our faith in the cause of Free Poland, and the restoration of the rights and privileges of her people". Vasario 16, esu tikra, jis pasakytų tuos pačius žodžius apie Lietuvą.

Stevensonas tikrai veda, ne tik reprezentuoja, savo stiprią, jungtą partiją, ir save supa aukštesnėmis žmonėmis. Pavyzdžiui, Chester Bowles, buvęs ambasadorius į Indiją, visoj Azijoje mėgiamas žmogus, kuris ten Amerikai daug laimėjo geros valios, žmogus su dideliu patyrimu tarptautiniuose santykiuose, turbūt bus jo valstybės sekretorium.

Pavojinga šiandien yra partija, kuri šaukia, kad turime taiką, kai pusė pasaulio yra po komunizmo geležine kumštumi. Tai gi aš esu įsitikinusi, kad dabar, kai karas vyksta subtiliai ir kai Amerika vis slenka tame kare nežymiai atgal, Stevensonas ir demokratų partija mus vėl patrauktų pirmyn.

Ir štai ką sako V. Adamkavičius.

Pirmą kartą lietuvių jaunimas per artėjančius rinkimus turės progą aktyviai įsijungti į šio krašto politinį gyvenimą. Nėra svarstyti, ar verta balsuoti, bet klausimas labai aktualus, už ką balsuoti, respublikonus ar demokratų?

Man atrodo, kad lietuvių balsas turi būti atiduotas už tuos, kurie savo darbais užtikrina ne vien krašto vidaus pastovumą ir stiprumą, bet ir tarptautinio bendradarbiavimo principą remia griežta laisvės politika, nesileidžiant į nuolaidas koegzistencijos ar kitų skambių šūkių labui. Pasisakau už respublikonus ir siūlyčiau už juos balsuoti, remiantis šiomis išvadomis:

1) Respublikonai Amerikos užsienio politikoje parodė pakankamai sąjūgumo ir supratimo Sovietų Sąjungos atžvilgiu, užkirsdami kelią bet kokiai galimai sovietų ekspansijai. Vedamoji užsienio politika teikia tvirtas viltis pavergtoms tautoms, kad jų laisvės kova nėra beviltiška ir kad ši administracija nenusileis sovietų užmačioms.

2) Respublikonai nėra sudarę jokios tarptautinės sutarties, kuri pažeistų tautų apsisprendimo principus. Šiame klausime demokratų buvo nuolaidėsi ir jų laikotarpį temdo šūrupis Jaltos, Teherano ir Potsdamo konferencijų šešėliai.

3) Dabartiniai demokratų vadai nėra nuneigę padarytų tvirtinimų, išplaukusių iš jų užsienio politikos patarėjų, kad Rytų Europos klausimą reikia laikyti haigtu. Nejau galime rizi-

kuoti ir Lietuvos nurašymu į nuostolius?

4) Vertinant vidaus politiką, respublikonai įrodė, kad krašto ekonominis gyvenimas buvo administruojamas prityrusių asmenų. Krašto gyventojų gyvenimo standartas nenusmuko, bet pakilo. Aparatas apvalytas nuo komunistinio elemento.

Remiantis vien tik čia paminėtais keliais faktais, prez. Eisenhoweris ir jo štabas vertas paramos, ir mūsų balsai turėtų užtikrinti tolimesnį šios administracijos tęstinumą.

Bloomington, Ind. įsteigtas devintasis santariečių skyrius, kuriame susibūrė beveik visi Indianos universitete studijuoją...

Vyt. Virkau paruošė dekoraciją K. Ostrausko "Kanarėlės" premjerai Chicagoje.

Alfredas Jakniūnas išrinktas Bostono studentų valdybon, o Vytautas Vidugiris — Chicago's Siam skyriui revizuoti išrinkta ir Ilona Pakštaitė.

Chicago's Alumnų Klubui, kuriam pirmininkauja Bronius Juodelis, apie "Lietuvos ir Latvijos ūkinio pažangumo Palyginimą" kalbėjo Benediktas Mačiulka. Apie abi šias valstybes yra paruošęs studijas Human Relations Area File, Inc. užsakymu.

Išpūdingo rūpesčio akademine veikla parodė Vincas Trumpa: ne tik savo lėšomis atvyko iš Washingtono Tabor Farm suvažiavimui skaityti paskaitos, bet, grįžęs, dar prisitūnė Santaros veiklai 15 dol. auką.

Illinois lietuvių respublikonų organizacijos ruošiamam dideliame lietuvių susirinkimui kvietimų paruošė mokytojas studentai D. Sakalauskaitė, D. Modestavičiūtė, D. Rutkaitė, L. Betkauskaitė, M. Grigaravičiūtė, G. Laužikaitė ir R. Vėžys.

Alg. Gureckas paskirtas santariečių atstovu į rezistencinės stipendijos fondą, kurį organizuoja LF.

Fil. Jono Bilėno studiją apie greito skridimo šiluminius barjerus išspausdino Republic lėktuvų bendrovė New York'e.

Neseniai Chicagoje įsteigta SLA Jaunimo Kuopa gavo oficialų čarterį. Steigėjų tarpe buvo L. Sabaliūnas, V. Gaškaitė, V. Adamkavičius, G. Laužikaitė, A. Kerelis, B. Monstavičiūtė ir R. Mieželis.

Per priėmimą, kurį jam surengė Chicago's santariečiai, buvęs Australijos studentų pirm. Vytautas Doniela metė eilę minčių, ryškindamas santarietinę galvoseną.

Ritą Zukaite, jos Tėveliui mirus, užjaučia visi santariečiai...

Tik centą per dieną pridėdami padėsite Clevelandui daug geriau plėstis

Vote **X** YES

for the

CHARTER AMENDMENT

(CITY OPERATING LEVY)

BALSUOK X UŽ

ALL BOND ISSUES

LAPKR. 6, 1956

CITIZENS COMMITTEE FOR CHARTER AMENDMENT AND CITY AND COUNTY ISSUES

Mayor Anthony J. Celebrezze
Honorary ChairmanElmer L. Lindseth
Chairman

633 Euclid Ave. — Superior 1-5215

Reward Faithful Service

Re-elect—

JOSEPH M.
SWEENEY
SHERIFFElection
November 6th, 1956

H. L. McDevitt, Sec'y

BALSUOK UŽ

KENT H.
MEYERS

JUDGE

Common Pleas Court

Tinkamas, turi 30 m. praktikos kaip advokatas
ENDORSED BY THE CLEVELAND BAR ASS'N.

X

KENT H. MEYERS

BALSUOKITE LAPKRIČIO 6 D.

FOR SHERIFF

X WILLIAM BAUER

COMMUNITY-MINDED..

William (Bill) Bauer, kandidatas į šerifus, parodė per eilę metų jo didelį rūpinimąsi bendruomenės reikalais su aktyvia pagalba ir pulkims pastangoms jis įrodė save esant geru žmogui... jo prekybinis vadovavimas yra prodytas jo pasisekimu mėsos ir automobilių prekyvime! Balsas už William Bauer padarys Cuyahoga County geresnį ir saugesnį vietą mums visiems!

Bauer for Sheriff Committee, William R. Brofman, Chairman

ELECT

SALVATORE PRECARIO

Candidate for

JUDGE

COMMON PLEAS COURT

ASSISTANT LAW DIRECTOR

EXPERIENCED AND WELL QUALIFIED

TERM BEGINING JANUARY 6, 1957

Election November 6,

Mūsų 10-ji metai — Tūkstančiai patenkintų klientų
EXPRESS GIFT-PARCELS

Greičiausias patarnavimas į Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus kraštus. Garantuojame, kad visi siuntiniai išsiunčiami laike 4 dienų. Įrodymas: Mes jums prisiunčiame pašto anspaudotą kvitą. Vaistus siunčiamus oro paštu pristato laike 8 dienų. Visi siuntiniai garantuoti ir apdrausti. Muitai apmokami čia. Taip pat dovanyti siuntiniai be muitų į Vakarų ir Rytų Vokietiją, Lenkiją, Vengriją, Jugoslaviją, žemais muitais. Rėgijimas 100% garantuojamas. Siuntinių kainos raščių.

Atdara kasdien nuo 9-6 val. Šeštadieniais 10-2.
GRAMERCY 777 Lexington Ave., New York 21, N. Y.
SHIPPING CO. Tarp 60 ir 61 gatvių. Tel. TE 8-5462-5463
Nemokamai galite pastatyti automobilį Kinney Parking Lot.

Palaikyk Gerą Apskrities Vadovybę
ELECT

JOHN F. CURRY

COUNTY COMMISSIONER

LEONARD F. FUERST

CLERK OF COURTS

JOSEPH M. SWEENEY

COUNTY SHERIFF

FRANK S. DAY

COUNTY RECORDER

JOHN T. CORRIGAN

NOMINEE — COUNTY PROSECUTOR

Nėra geresnių toms pareigoms

Remiama A.F.L.-C.I.O.

Election Day Tuesday, November 6, 1956

HENRY W. SPEETH

COUNTY COMMISSIONER

FRANK M. BRENNAN

COUNTY TREASURER

ALBERT S. PORTER

COUNTY ENGINEER

DR. S. R. GERBER

COUNTY CORONER

[illegible]

Suomių - lietuvių geriausi bendradarbiavimo metai

(Mūsų bendradarbio Suomijoje)

(Tęsinys iš pereinamojo numerio)

Lietuvių ekskursijų didžioji dalis keliauja po kraštą. Kelionių planą dažniausia sudarydavo konsulas. Ekskursantams daug padėdavo Lietuvos konsulato Vii-puri sekretorius, p. Albinas Abraitis, kuris yra pusiau lietuvis ir pusiau suomių ir kuris tobulai moka abi kalbas. Vėliau jis priėmė Suomijos pilietybę ir susuomino savo pavardę į Albiną Artasalo. Šiuo metu jis yra vienos stambios medžio prekybos firmos direktorius Turku mieste.

1931 m. spalio mėn. rašytoja Maila Talvio-Mikkola pasiekė 60 metų amžiaus. Ta proga konsulas parūpino lietuvių spaudai visą eilę straipsnių apie jubilaitą, tokiu būdu ji gavo iš Lietuvos eilę sveikinimų. Rašytoja aplankė konsulatą ir prašė perduoti lietuvių tautai padėką už jai parodytą dėmesį.

Tais pat metais Suomijoje kelis mėnesius išgyveno kan. Adolfas Sabaliauskas. Jis čia dirbo mokslinį ir literatūrinį darbą.

1931 m. gruodžio mėn. ministras Aukštuolis lankėsi Helsinkyje ir įteikė valstybės prezidentui Svinhufvud Vytauto Didžiojo ordiną su grandine. Kartu jis perdavė Respublikos Prezidento Smetonos asmeninį laišką. Tais pat metais konsulai buvo paves-ta įteikti Gedimino ordinus Suomijos užsienio reikalų ministerijos protokolo šefui Hakkarainen ir Helsinkio uosto direktoriui Otto E. Jaatinen.

Iš 1932 m. vyriausių įvykių paminėsime šiuos:

Metų pradžioje Lietuvos garbės konsulas Dr. R. Oeller buvo pakeltas į generalinius konsulus, kaip buvo pasakyta Respublikos Prezidento rašte, "už ypatingus nuopelnus Lietuvai".

Lietuvos nepriklausomybės su-kaktis vėl buvo švenčiama pas konsulą. Ta proga suomių spau-dai buvo parūpinta straipsnių apie lietuvių meną (Svenska Pressen), apie Dr. J. Basanavi-čių (Uusi Suomi), apie lietuvių dainas (Suomen Sosialdemokra-tti), apie krašto gynybą (Suomių šaulių Korpuso organe Hak-kapeliitta) ir t.t. Iliustruotam leidinyje "Kansan Kuvaletti" rašytoja Maila Talvio paskelbė savo atsiminimus apie lietuvių tautinio atgimimo veikėjus.

— Gegužės mėn. SELL turėjo didelę konferenciją Helsinkyje.

Tai buvo devintoji iš eilės suomių ir pabaltiečių studentų su-siartinimo organizacijos sueiga.

— Vasarą į Suomiją atvyko penkios gausios ekskursijos: Klaipėdos mokytojų seminarija, Kauno žydų gimnazija, žydų mokslų draugija, žemės ūkio Rūmai ir Pienocentras.

— Lietuvių Skautų Brolijos vadovas pulk. Šarauskas lankėsi Helsinkyje ir užmezgė santykius su suomių skautų organizacija.

— Rudenį atvyko žinomas lėk-tuvų konstruktorius pulk. Gus-taitis ir susipažino su suomių lėktuvų fabrikais.

Taip pat kelios suomių ekskur-sijos lankėsi tais metais Lietu-voje. Suomių mokyklų valdybos departamentu direktorius A. Sal-mela susipažino su Lietuvos mo-kyklų organizacija. Lapkričio mėn. operos solistas Teddy Bjoerkman, lydimas pianisto Kosti Vehanen, surengė koncer-tą Kaune.

Tų pat metų spalio mėn. buvo pasirašyta tarp Suomijos ir Lie-tuvos prekybos sutartis didžiausio palankumo principu.

— Helsinkio muzikos konser-vatorija tais metais minėjo 50 metų sukaktį. Direktoriui Erkki Melartin pasiūlius, Kauno konser-vatorijos direktorius J. Gruodis buvo išrinktas garbės nariu.

— Tais metais Dr. Oeller buvo apdovanotas Vytauto D. ordinu, o "Lietuvos Aido" koresponden-tas Dr. M. Mehlem ir teisininkas Hannes Jukonen gavo Gedimino ordinus.

Suomių-lietuvių draugija, taip ūmai netekusi savo pirmininko, pasiryžo toliau veikti. 1932 m. vasario 1 d. nauju pirmininku bu-vo išrinktas prof. Herman Gum-merus. Naujas pirmininkas buvo žinomas kaip aktyvistas, savo laiką energingai kovojęs dėl Suo-mijos laisvės. Gimęs 1877 m., jis studijavo archeologiją Romoje ir vėliau buvo paskirtas lotynų filologijos docentu. 1917-18 m. jis Stockholme buvo suomių "šaulių judėjimo" organizatorius ir ten susipažino su keliais lie-tuvių veikėjais, jų tarpe A. Sme-tona, M. Ycu ir Dr. J. Šliupu. Jis buvo Suomijos pasiuntinys Ki-jeve 1919-20 m., paskum minis-teris Romoje 1920-1925 m., o vė-liau sugrįžo į universitetą. Gum-merus aplankė Lietuvą su suo-mių profesorių ekskursija 1926

m. ir buvo didelis lietuvių bičiū-lis. 1933 m. Gummerus buvo pas-kirtas visuotinės istorijos profesoriui. Jis mirė 1948 m.

1932 m. balandžio 25 d. prof. J. J. Mikkola laikė suomių-lietu-vių draugijos metinėje šventėje paskaitą, kurioje papasakojo sa-vo atsiminimus apie Lietuvą.

BALTIMORE

ŠIRVINTŲ-GIEDRAIČIŲ KAUTYNIŲ PRISIMINIMAS, O PO TO PUIKUS KONCERTAS

Kai mūsų laisvės kovų detalės pasakės laiko miglose, o ir tų ko-vų dalyvių nebeliks gyvų, tik sausi istorijos lapai bylos apie tą heroiską mūsų tautos laiko-tarpį, kai visi, kas tik gyvas sto-jo kurti laisvą, nepriklausomą Lietuvą, 120 metų išbuvusią sve-timųjų priespaudoje. Jaunimas pulkais traukė į rinkimosi vietas stoti savanoriais kraštą ginti, vyresnieji kūrė savivaldybes, tvarkė karo nuniokotą kraštą ir rūpino kariuomenę. Visi dirbo pakilusiu nuotaika ir entuziazmu, nes jautė laisvės aušrą brėk-stant.

Laisvės kovoms ir Lietuvos Kariuomenę prisiminti Lietuvių Veteranų Sąjungos "Ramovė" Baltimorės skyrius lapkričio 10 d. 7 val. v. Lietuvių Svetainės didžiojoje salėje ruošia Lietuvos Kariuomenės 38 metų sukakties minėjimą. Minėjimo akte, be ki-tų pranešimų, M. Karaša trumpai panagrinės širvintų-Giedrai-čių kautines, tą kartinį laisvės kovų akmenį. Tos kautinės su-griovė lenkų planus užimti Lie-tuvą ir atidarė kelią į Vilnių.

Po minėjimo įvyks koncertas. Solistas Vaclovas Verikaitis at-vyksta iš Kanados dalyvauti kon-certe. Solistas Verikaitis gražiai pasirodė Vašingtone, Clevelande ir kitose vietose. Akompanuos

Peabody Konservatorijos dėsty-toja p. Galina Leonienė.

Po koncerto — šokiai.

Visi baltimoriečiai ir vašing-toniečiai kviečiami minėjime da-lyvauti. Pelnas skiriamas laisvės kovų invalidams.

K. Pažemėnas

CHICAGO

PANEVŽIEČIŲ KLUBAS VEIKIA

Spalio mėn. 14 d. Hollywood salėje įvyko Panevėžiečių Klubo sueiga, kurioje Dr. K. Sruoga skaitė paskaitą politikos aktua-liais klausimais.

Prof. A. Rukuiža referavo apie panevėžiečius kultūrininkus bei visuomenininkus gyvus, mirusius ar ištremtuosius Rusijon. Apgail-lestauta, kad nemaža panevėzie-čių mokslo žmonių, kultūrininkų bei visuomenininkų nėra įtrauk-ta į Lietuvos Enciklopediją. Ra-gino visus panevėžiečius susirū-pinti šiuo reikalu ir neatidėlio-jant teikti L. Enciklopedijai įv. medžiagą apie savo apylinkės žy-mesnius veikėjus ir kit. tautie-čius.

Panevėžiečių Klubas Chicagoje įsisteigė tik pr. metų pabaigoje. Klubas seniūnais buvo ir perrinkta tolimesniam laikui prof. A. Rukuiža, B. Ivanauskas ir Dr. K. Sruoga. Narių tarpe yra nemaža šviesių mokslo lie-tuvių, kurie laisvos Lietuvos lai-kais daug yra pasidarbavę mū-šų tautos ir besikūriantios Lie-tuvos valstybės labui.

Iš senosios kartos ateivių klubo sueigoje, be kitų panevėzie-čių, dalyvavo Mutual Federal Savings prezidentas J. Kazanauskas ir Tautinės Sąjungos pirmi-ninkas Dr. St. Biežis, kuris čia Lietuvos laisvinimo reikalu tarė klubo nariams padrašinanti žodį.

Klubas sueiga užsėdėjo parei-gą išlaikyti Vasario 16 gimnazi-jos vieną mokinį, kurio išlaiky-mui pradžiai surinkta 55 dol. Jau anksčiau Klubas yra parėmęs šią gimnaziją ir turi garbės nario rėmėjo vardą.

Pabaigoje buvo jausios narių ir svečių vaišės-kavutė. Į klubą įsirašė keli nauji nariai. Jaunas Panevėžiečių Klubas turi tenden-ciją augti, nes čia Chicagoje yra nemaža gerų panevėžiečių lie-tuvių, kurie jautriai rūpinasi liet. kultūrinio gyvenimo ir tėvų žemės laisvinimu.

J. K.

CHICAGOS SKAUTISKOS KIBIRKSTELĖS

(sks) Kasmet Chicago Moks-lo ir Pramonės Muziejuje prieš Kalėdas ruošiamos įvairių tautų eglutės ir pasirodymai amerikie-

čiams. Šiemet Lietuvių Bendruo-menės pakviesti mūsų skautai ir skautės vaidins Frankienės pa-rašytą 3-jų veiksmų veiklą Ka-lėdų proga. Iki šiol skautiškas jaunimas talkininkavo lietuviš-kuose pasirodymuose, o dabar jam patikėta reprezentuoti lie-tuvius.

DLK Gedimino dr-vė, vado-vaujama R. Povilaičio, išskylavo Labdarių ūkyje. Iškyloje praves-ti skautiški žaidimai, pramogos, pašnekėsiai ir laužas.

Chicago Skautų Židyns, ku-riamė veikia vyresnieji skautai, rėmėjai bei skautininkai, surin-ko LSB Džiamborės Fondui \$93.25, židiniui vadovauja D. Remys.

Džiamborės Fondo vajui Chi-cagoje vadovauja P. K. Dirks, A. Mickevičius, M. Motušis ir R. Miezėlis. Vieną sekmadienį jiems padėjo rašyti laiškus ASS nariai — A. Sidzikauskaitė, I. Velžaitė, V. Šliupienė, R. Viskanta, R. Vė-žys ir V. Šliupas.

DF vajus duoda gražius vai-sius. Į skautų kvietimą pirmasis atsiliepė Brighton Parko Lietu-vių Moterų Klubas, pirm. Ad. Burbos, su \$10 auka. Chicago's akad. skautai įteikė \$20.45.

KONKURSAS CHORINEI DAINAI PARASYTI

Lietuviškos dainos ugdymui, didelis muzikos meno gerbėjas, Steponas Bučmys gyv. Dayton,

Ohio, paskyrė \$150.00 premiją už parašymą originalios ir nuo-taikingos dainos mišriam ar vy-rų chorui su solo vyro balsui; su pritarimu ar a capella, ne trumpesne 120 taktų.

Teksto pasirinkimas laisvas. Kūrinys turi būti nurašytas ne autorius ranka su pridėtu slapi-vardžiu, kurio paaiškinimas su autorius vardu ir antrašu atski-rame užkljuotame voke, turi bū-ti pristatytas ne vėliau kaip iki 1957 metų vasario 16 dienos an-trašu: J. Žilevičius, 230 Inslee Place, Elizabeth 1, N. J. ("Muzi-koš žinių" 1956 m. balandžio-bir-želio skelbtą datą gruodžio 15 d. pakeičiama į "1957 m. vasario 16 d.")

Jury komisija bus paskelbta vėliau.

Už kūrinį, pripažintą pirmąja premija skiriama \$100, už an-tarą — \$50. Ar galės vienas ir tas pats autorius gauti abi pre-mijas, sprendžia jury komisija.

Premijuotieji veikalai pereiną premijų skirėjo nuosavybės su teise išleisti.

Varžybose kviečiame dalyvau-ti bet kur gyveną lietuviai kom-pozitoriai.

Juozas Žilevičius, Konkurso pravedimui įgaliotinis

DIRVA

LAUKIA

JOSŲ TALKOS!

BALSUOKITE LAPKRIČIO 6 D.

FOR SHERIFF

WILLIAM BAUER

DYNAMIC...

Dinaminis yra žodis, kuris sako apie William (Bill) Bauer, kandidatą į šerifus... William Bauer, sėkmingai dirbęs mėsos ir automobilių prekyboje, praktikuos išbandytą biznio metodą Sherifo ofise. Jis pa-darys apskrities judėjimo žaigsmo programą, panaugliu auklėjimo programą, ir turės grupę FBI — apmokytų agentų. Jei jūs norite paruošti, aktyvios ir geros administracijos Sherifo ofise, balsuokite už William Bauer!

Bauer for Sheriff Committee, William R. Brofman, Chairman

ELECT... MICHAEL O'BRIEN

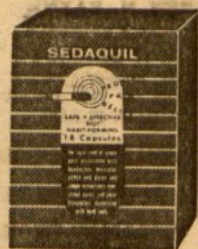
JUDGE COMMON PLEAS COURT

Former Judge Municipal Court
State Representative — 8 years.
Assistant City Law Director.
Practicing Attorney — 23 years.
ABLE — EXPERIENCED — QUALIFIED
ELECTION NOV. 6, 1956

MICHAEL P. O'BRIEN

SEDAQUIL

NEWEST FORMULA FOR RELIEF OF PAIN AND NERVOUSNESS IN 50 YEARS SEDAQUIL RELAXES AS IT RELIEVES PAIN (for severe or persistent pain, see your doctor).

SEDAQUIL is so safe, when used as directed, no prescription is needed. SEDAQUIL relaxes taut nerves through its sedative action. That's why it relieves headaches, pains and nervousness and makes you feel better, relaxed and comfortable quickly.

SEDAQUIL is endorsed by the American Testing and Research Laboratories.

FEEL BETTER WITH SEDAQUIL \$1.49

Vakarinėje miesto dalyje įsisteigė nauja New Yorko R. W. Export-Import firmos siuntinių persiuntimo agentūra. Per šią agentūrą galima pasiųsti į Lietuvą ir kitus kraštus pigiausia kaina įvairių siuntinių. Be to, ši nauja agentūra gali patarnauti siuntėjams pasiūlydama įvairių prekių (odų, drabužių, medžiagų, vaistų, maisto) iš savo sandėlio prieinamiausiomis urmo kainomis.

Prašomė užtekti ir įsitikinti.

R. W. EXPORT-IMPORT CO.
720 Literary Rd. (Westside)
Cleveland 13, Ohio

Telefonas: PProspect 1-1981

Darbo valandos: Nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 12 iki 9 v. v. šeštadieniais nuo 8 dyto iki 7 v. v.

Atgal...

PAJĖGUS TEISĖJAS

Vote For

CHARLES W.

WHITE

Common Pleas Court

DABAR TARNAUJA PAGAL GUB. LAUSCHES PASKYRIMA
NON-PARTISAN JUDICIAL BALLOT

CHARLES W. WHITE

Mrs. Frances Shauter Gray, Sec.

ELECT

ANTHONY O. CALABRESE

STATE SENATOR

HE HAS SERVED YOU AS YOUR STATE
REPRESENTATIVE, IS EXPERIENCED AND

WEL QUALIFIED. VOTE DEMOCRATIC

NOVEMBER 6, ELECTION

KAD BŪTŲ IR TOLIAU GERA VALDŽIA

MIKE

DiSALLE

for
Governor

and

FRANK J

LAUSCHE

for

U. S. Senator

DEMOCRATIC STATE COSMOPOLITAN COMMITTEE—Stephan A. Zona, Chairman

SENIAU IR DABAR

Rūpi Kongreso sudėtis

K. S. KARIUS

Jei kas netikėto neištiks, dabartiniai ženkliai rodo, kad Eisenhoweris ir Nixonas lapkričio 6 dieną rinkimus laimės.

Eisenhowerio beprasmiška susirašinėjimas su sovietų Bulgarija nuo jų susipažinimo 1955 metų vasaros Ženevoje, kaip tik prieš pat rinkimus sudarė sąmyšį tarp abiejų kandidatų — Eisenhowerio ir Stevensonso. Nors Eisenhoweris turėjo žinoti, kad iš Bulgarijos neišprašys ir negaus nieko, jis vis rašinėjo ir prašė "susipratimo", "naujos rusų dvasios", ir "taikos". Pereitą metų pamatytos Bulgarijos ir Chruščiovo šypsenos Eisenhowerio sužavėjo iki beprasmiško tikėjimo, kad Kremliui nauji vaidai kitokie, negu buvo Stalinas...

Dabar, Stevensonui beskelbiant reikalavimą sulaikyti hidrogeninių bombų bandymus, Bulgarijas paskiausiai savo laišku paragino Eisenhowerį tų bombų bandymus sulaikyti, lyg pasitar-naudamas Stevensonui. Stevensonas pasijuto pakliuvęs į spąstus: jis reikalauja to, ką verčia daryti Kremlius...

Eisenhoweris už tai ir už Bulgarijos priekaištą valstybės sekretoriui Dulles grižti apkal-tino Bulgariją kšimusi į Amerikos vidaus reikalus.

Stevensonui neliko nieko kito kaip iš savo pusės irgi pasmerkti Bulgarijos reikalavimą nutraukti hidrogeninių bombų bandymus, parodydami, kad nenori nieko bendro turėti su tuo, kas ateina iš Kremliaus. Bet jau kiek pavėluota.

Kaip per dviejus metus pastangos pašalinti Nixoną iš kandidatų į viceprezidentus greta Eisenhowerio sulaukė visos respublikonų partijos paneigimo, taip dabar Stevensonso reikalavimas nutraukti tų didžiųjų bombų bandymus sukėlė beveik visos Amerikos visuomenės paneigimą. Amerikos gyventojai nenori tokio žygio ir nereikalauja vyriausybę tai daryti. Stevensonso sugalvojimas, sakoma, nepritariant ir jo draugams, patraukti į save visus "taikos mylėtojus" ir laimėti rinkimus, baigsis tuščiu užsimojimu.

Koks bus Kongresas

Pastebimas Eisenhowerio ir visos respublikonų partijos susirūpinimas koks bus Kongresas. 1952 metais dalies senato ir dalies Atstovų Rūmų rinkimuose buvo išrinkta, kad ir maža, bet dauguma respublikonų. Pora metų vėliau, 1954 metais, kitos dalies Kongreso atstovų rinkimuose, kad ir mažą daugumą, bet laimėjo demokratai.

Dabar Senatą sudaro 49 demokratai ir 47 respublikonai. Atstovų Rūmuose yra 232 demokratai ir 203 respublikonai. Šiais rinkimais respublikonai nemato galimybės išrinkti daugumą savo atstovų į Kongresą. Ir gali būti taip, kad vėl per dviejus metus tęsis tas šlubas darbas, koks paprastai Kongrese vyksta kai prezidentas ir kabinetas vienos partijos, o Kongresas priešingos. Amerikonai patys tai vadiną "šlubos anties" kongresu.

Svarbu koks bus Ohio gubernatorius

Ohio lietuviai balsuotojai turės progą balsuoti už tinkamą kandidatą į Ohio gubernatorių, C. William O'Neill. Kadangi jis yra respublikonas ir kandidatuoja į nepriklausomo demokrato Lausche vietą, kurioje šis gubernatoriavo jau buvo 10 metų ir be didelių nuopelnų, O'Neill inėš daug pakeitimų ir naujos dvasios visame Ohio.

O'Neill išėjo nepaprastai įdomią karjerą. Būdamas 22 metų amžiaus, buvo išrinktas į Ohio seimelį. Ir kaip juristas smarkiais šuoliais kilo aukštyn. Da-

bar jis baigia trečią terminą kaip Ohio valstybės generalinis prokuroras, įgijęs plataus patyrimo ir pasižymėjimo savo visuomeniškais darbais, kurie jį rekomenduoja tinkamiausiu gubernatoriaus pareigoms. Yra tik 40 metų amžiaus, pilnas sumanumo, supratimo, ko smarkiai augančiai Ohio valstybei ir reikiama. O'Neill tarnaus gubernatoriaus pareigose taip pat darbin-gai ir be priekaitų, kaip jis iki šiol per 18 metų pasižymėjo.

Jis skaitosi ir su tautinėmis mažumomis ir neužmirš jų likę gubernatorium. Jis keliais atvejais parodė platų supratimą sovietų pavergtų tautų reikalų ir jų žmonių tragedijos. Todėl rinkimuose reikia už jį ir balsuoti.

Pietiečiai stato savo kandidatus

Pietinių valstybių politikos vadai, nepatenkinti demokratais ir respublikonais, kurie ir vieni ir kiti pažeidžia jų konstitucines teises reikalaudami negrų sulyginimo su baltaisiais, šiais metais stato savo kandidatus į prezidentus ir viceprezidentus. Nors pietiečiai paprastai balsuoja už demokratą, tik retkarčiais paskiros sritys už respublikonus, pietiečių vadai savo kandidatais turi mintyje suskaldyti šiauriečių kandidatų balsus rinkiminėje kolegijoje. Jeigu pietiečiai surinktų atitinkamą skaičių elektorių kolegijos balsų, ir visuotinis rinkimas laimėjęs kandidatas negautų daugumos balsų toje elektorių kolegijoje, prezidento rinkimas atsidurtų Kongrese. Tuo atveju susidarytų situacija, kurioje pietiečiai, už savo balsus kandidatui į prezidentus galėtų išsikrovoti sau privilegijų. Taip jie galvoja, bet ar pavyks?

Virginijos sostinėje, kur ejo visas pietiečių judėjimas ir kur buvo jų sostinė 1861-5 m. pilietinio karo metu, Richmond mieste, įvyko pietiečių formalė konvencija. Ten nominuoti kandida-

Vaišinkis ir pats atsigaivinant skoningu ugnim virtų STROH'S ALUM!

Joks kitas Amerikos alus neturi Stroh's skonis, kaip joks kitas Amerikos alus neverdamas ugnim kaip Stroh's... jis Amerikoj vienintėlis ugnim verdamas... ugnim verdamas prie 2000 laipsnių duoda geriausį skonį koks tik galimas. Ir dėl gero skonio prašyk Stroh's!

Jums patiks

Stroh's
yra šviesesnis!

DABAR UŽ VIETINES KAINAS!

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

Give
OHIO
Dynamic
Leadership

ELECT

C. WILLIAM "BILL"

O'NEILL

GOVERNOR

RE-ELECT
JUDGE

JUVENILE COURT

ALBERT A. WOLDMAN

Turi geriausį atyrimą ir pasirošimą būti teisėju šiam apskrity

tai ir pradėta formalus rinkimų
vėjus.

Pietiečių kandidatai yra: Prezidentu T. Coleman Andrews iš Virginijos; viceprezidentu Thomas H. Werdel iš Kalifornijos.

LAKE ERIE
LUMBER CO.

1321 MARQUETTE

Izoliacijos, porčių medžiaga,
fanera, durys, langai ir kita.
Pramonės medžiaga.
Tuoj pristatoma.

ELMER CHOCKER, Mgr.

Vienas blokas N. W. iš E. 55 St.
ir St. Clair Ave.
HENDERSON 1-5080

Išrinkime C. William O'Neill Ohio gubernatorium

Vienas žymesnių mūsų veikėjų įvairiomis progomis yra pareiškęs, kad Lietuvos išlaisvinimo bylai teigiamon pusėn pakeipti yra būtinai reikalinga įsigyti draugų įtakingų amerikiečių tarpe. Vienas iš būdų to tikslo siekiant yra įsitraukti į Amerikos politinį gyvenimą ir sueiti į glaudesnius ryšius su žymesniaisiais Amerikos politikos veikėjais. Lietuvių komitetas O'Neill'ui gubernatorium išrinkti kaip tik ir atitinka tą užsimojimą, todėl jo sudarymas yra tikrai sveikintinas reiškinys.

Iš šiltų žodžių, O'Neill'o pasakytų "Dirvos" vakare ir kitomis progomis, aiškiai matyti, kad O'Neill ne tik gyvai jaučia Lie-

tuvai bolševikų daromą nuoskau-dą, bet ir įžvelgia bolševizmo grėsmę visam pasauliui. O'Neill yra išakmiai nurodęs, kad kol geležinė uždanga yra užveržusi eilės anksčiau nepriklausomų valstybių laisvę, tol ir pačios Amerikos laisvė yra pavojuje. Nes tol tironija vyrauja bet kurioje pasaulio dalyje, tol yra pavojaus, kad ji užvaldys visą pasaulį.

Iš tokių O'Neill'o pasisakymų ryškėja, kad jis yra ne tik padorus ir garbingas žmogus, bet ir aiškiai galvojęs politikas. Tokį žmogų turėti gubernatoriaus kėdėje, ypač kai tarp mūsų ir jo yra užmezgti draugiški ryšiai, būtų labai geras ir lietuviams naudingas dalykas.

Šito akivaizdoje, aš norėčiau paprašyti visų lietuvių lapkričio 6 d. balsuoti už William C. O'Neill.

Julius Smetona

NUOMONĖS

KOREKTūros "KLAIDA"?

Lietuvių Dienų spalio mėn. numeryje, po kažkokių grakščių sportininkų įdėta ir nuotrauka J.A.V. Kongreso atstovės M. S. Church nuotrauka Washington, įteikiant ALTS surengto lietuvių sąskrydžio, vadovams - vėliavą, plėvesavusią ant Kapitoliaus Rūmų.

Mane didžiai suždomino virš nuotraukos išspausdintas anglų kalba paaiškinimas: "From the Lithuanian Nationalist League Convention, June 16-17, Washington". (Pabrukta "Lietuvių Dienų"! Z. V. R.).

Vertimas tikrai įdomus, nes šitokiems "žinovams" verčiant, juk ir pav. Respublikonų National Convention turėtų tapti "Na-

The Cosmopolitan Democratic League of Cuyahoga County remia šiuos demokratų kandidatus ateinančiuose rinkimuose, antradienį, lapkričio 6 d., 1956.

FOR GOVERNOR:
MICHAEL V. DISALLE
FOR U. S. SENATOR:
FRANK J. LAUSCHE
FOR CONGRESS:
20th District — MICHAEL FEIGHAN
21st District — CHARLES A. VANIK
22nd District — HARRY A. BLACKMAN
23rd District — GEORGE A. HURLEY
FOR COUNTY COMMISSIONERS:
HENRY W. SPEETH
JOHN F. CURRY
FOR COUNTY PROSECUTOR:
JOHN T. CORRIGAN
FOR COUNTY TREASURER:
FRANK M. BRENNAN
FOR COUNTY ENGINEER:
ALBERT S. PORTER
FOR COUNTY CORONER:
SAMUEL R. GERBER
FOR COUNTY SHERIFF:
JOSEPH M. SWEENEY
FOR CLERK OF COURTS:
LEONARD F. FUERST
COUNTY RECORDER
FRANK S. DAY
FOR STATE SENATORS:
FRANK J. SVOBODA
JOSEPH W. BARTUNEK
JULIUS J. PETRASH
ANDREW C. PUTKA
ANTHONY O. CALABRESE
FRANK D. CELEBREZZE, JR.
FOR STATE REPRESENTATIVES:
HUGH A. CORRIGAN
MICHAEL J. CROSSER
WILLIAM PATRICK DAY
ANNE M. DONNELLY
NORMAN A. FUERST
FRANK M. GORMAN
JOSEPH J. HORYATH
JAMES P. KILBANE
CHARLES W. LAZZARO
JAMES F. McCAFFERY
JAMES McGETTERICK
RAY T. MILLER, JR.
ANTHONY F. NOVAK
REUBEN M. PAYNE
FRANK R. POKORNY
EUGENE J. SAWICKI
FRANCIS D. SULLIVAN
MICHAEL A. SWEENEY
FOR JUDGES OF THE COURT OF COMMON PLEAS:
Jan. 1st — MICHAEL P. O'BRIEN
Jan. 2nd — SAMUEL SILBERT
Jan. 3rd — WILLIAM THOMAS
Jan. 4th — JOHN F. SMOLKA
Jan. 5th — KENT H. MEYERS
Jan. 6th — SALVATORE A. PRECARIO
Jan. 8th — JOSEPH STEARNS
Jan. 7th — JOHN V. CORRIGAN
FOR JUDGE OF JUVENILE COURT:
ALBERT A. WOLDMAN
FOR JUDGE OF COURT OF APPEALS:
JULIUS M. KOVACHY
VOTE FOR ALL DEMOCRATIC CANDIDATES
Cosmopolitan Democratic League of Cuyahoga County
John E. Poremba — President
Joseph T. Ventura — Secretary

cionalistų Sąskrydžiū", kaip kad atsirasti nesąmoningai. Juo labiau vertėjai iš Lithuanian National Association padarė Lietuvių Nacionalistų Lygą.

Mums visdėlo atrodo, kad L. Dienų angliško skyriaus redaktoriai angliškai moka truputį geriau, kad galėtų tokios klaidos

Leonas V. Rekašius

BENDER TARNAUJA ŽMONĖM; LAUSCHE VISUS SUMAIŠO!

1956 rinkimai taip sumaišė, kad atėjo laikas sustoti ir pagalvoti.

Ohio į Senatorių rinkiminę kompaniją Senatorius George Bender dirbo dieną ir naktį pasakyti žmonėms apie taikos problemą, pasaulio reikalus ir ekonominį atovį. Jo rekordas yra atidara knyga. Jo patarnavimas visų tautų žmonėms yra puikus.

Turint tiek daug mūsų unijų narių (kilusių ir iš svetimų tautų), Cleveland Federation of Labor jaučia pareigą prašyti jūsų, kad paremtumėt Senatorių Bender.

Jo priešin Frank Lausche kalba apie jo europietiškus tėvus ir jų vargus dėl išgyvenimo, bet kai jis turi progą kariauti dėl ko nors geresnio, jis tyli!

Ko jis bijo?
Dėl ko jis yra prieš darbo uni-jas?

Tiek daug jo tautiečių dabar dirba valdžioje ir jie yra mažiausiai apmokami. Bet jis vis ejo prieš algų pakėlimą.

Ar tai yra teisinga?

Lausche sumaišo žmones su daug žodžių ir mažai darbų. Šioj kompanijoje dėl vietos Senate dabar jis namato, kad jam ne-reikia kalbėti.

Ar jis mano gauti jūsų balsus jums nežinant kaip jis pasisako svarbiausiais klausimais?

Pasaulis yra netoli karo, kuris kiles palies mus visus ir daug mūsų šeimų dar Europoj. Taip Lausche kalba apie balansuotą biudžetą ir prieš pagalbą mokykloms.

Ar mes norim girdėt tokias kalbas iš žmogaus, kuris nori būti mūsų Senatorius?

Jis praleidžia savo laiką kovojant dėl Gubernatoriaus ir ginant savo rekordą. Jei jis būtų geras, jam nereiktų to ginti!

Balsuokite už Senator GEORGE BENDER. Nuslyskite žmogų į Washington, kuris yra pilnai pasirūpęs jūsų tarnybai.

Vėl išrinkite Senator George Bender.

THE CLEVELAND FEDERATION OF LABOR.

ELECT
JOHN H.
FERGUSON

CANDIDATE FOR
CONGRESS

CONGRESS 20th DISTRICT

Republican

ELECTION NOVEMBER 6, 1956

WELL QUALIFIED, TO SERVE ALL THE PEOPLE.

ELECT

WILLIAM B SAUNDERS

STATE SENATOR

EXPERIENCED AND WELL QUALIFIED

REPUBLICAN TIKECT NOVEMBER 6, 1956

IŠRINK

AUGUSTUS G. PARKER

STATE SENATOR

TURI GERĄ PASIRUOSIMĄ TARNAUTI ŽMONIŲ

REIKALAMS

RESPUBLIKONAS. RINKIMAI LAPKR. 6, 1956

IŠRINK

CHARLES H. LOEB

Kandidatu į Kongresmanus 21 Distrikte

DIRBANČIŲJŲ DRAUGAS. JEI NORI, KAD BŪTUM ATSTOVAUJAMAS — JĮ RINK.

RINKIMAI LAPKRIČIO 6 D.
RESPUBLIKONŲ ŠARŠAS.

ELECT

FRED W. FREY

JUDGE

COMMON PLEAS COURT

Assistant County Prosecutor

NOVEMBER 6, 1956 ELECTION

Clevelande IR APYLINKĖSE

Dalyvaukime lietuvių salėje
šeštadienį, lapkr. 3

Senieji Clevelando kolonijos lietuviai, kviečiu jus atsilankyti į savo mėgiamą vietą — Lietuvių salę, šio šeštadienio vakare, nuo 7 val., gražiai ir linksmai pramogai, rengiamai artimesniam mūsų susidraugavimui ir pabendravinimui su naujaisiais lietuviais, tuo dideliu ir reikšmingu priedu mūsų kolonijoje.

Atsimerat aną metų jauką vakarą miesto salėje, gausiai užpildytą ir vieniems ir kitiems dalyvaujant. Pereitą metų buvo surengtas vakaras Lietuvių salėje pagerbti Clevelando lietuvių kolonijos už jos visapusį prisidėjimą prie Lietuvos nepriklausomybės atstatymo ir visokią pagalbą. Perna programą daugumoje išpildė senieji buvę mūsų scenos darbuotojai. Jų gražias dainas ir dabar naujieji lietuviai su pasigerėjimu mini.

Dabar, šių metų susiartinimo ir pabendravinimo vakare, meninę programą išpildys daugiausia jaunimas — naujų ateivių vaikai, dainininkai, šokikai, muzikantai.

Vakara rengia Lietuvių Bendruomenės Clevelando Apylinkės valdyba, ryšyje su tą patį dieną įvykstančiu keleto kolonijų Liet. Bendruomenės Apylinkės atstovų suvažiavimu Clevelande. Dalyvaus svečiai iš Detroito, Pittsburgho, Rochesterio ir iš kitur.

Vakare bus su užkandžiu ir gėrimais, tik už \$2 asmeniui. Po programos bus šokiai.

Kviečiu ir naujuosius lietuvių dalyvauti gausiai, nes jūsų pareiga sueti į artimesnius santykius su seniau čia gyvenančiais mūsų vientautais, susiartininti bendriems darbams.

Šiame vakare bus tik trumpas, bet įdomios kalbos, kurių tarpe išgirsit ir apie vėliausius įvykius Europoje kovoje prieš komunizmą.

K. S. Karpus

Tautinės Sąjungos

skyrus narių metinis susirinkimas įvyko spalio mėn. 28 d. Susirinkimui pirmininkavo B. Gaidžiūnas, sekretoriavo J. Ras-tenis.

Valdybos vardu, pranešimus padarė J. Smetona ir V. Orintas. Kontrolės komisijos vardu A. Garmus.

Į naują skyriaus valdybą išrinkta: S. Astrauskas, J. Čiuber-kis, K. S. Karpus, K. Morkūnas, V. Orintas, E. Skrabulytė ir J. Smetona. Į kontrolės komisiją: A. Garmus, K. Karalius ir S. Mačys.

Rajoninis bendruomenės apylinkių atstovų suvažiavimas

įvyksta šį šeštadienį, lapkričio mėn. 3 d. Lietuvių salėje. Atstovai dalyvaus iš Detroito, Rochesterio, Columbus, Akrono, Pittsburgho bendruomenės apylinkių.

Suvažiavimo pradžia 10 val. Lietuvių salėje, vakare pobūvis, bendra vakariene 6:30 val.

Lietuvių visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti. Pobūvio metu bus įdomi programa atliekama mūsų jaunųjų meninių pajėgų. Į pobūvį ir vakarienę asmeniui kainuoja tik \$2.00.

Gruodžio mėn. pradžioje bendruomenė ruošia dailiojo skaitymo ir deklamavimo vakarą mokyklinio amžiaus jaunimui. Bus duodamos dovanos geriausiai pasirodžiusiems.

Sodybų ir sodų savininkams

Sodybų dekoratyvinis tvarkymas, sodų priežiūra, įvairių medelių (dokoratyvinių ir vaisinių) ir kambarinių gėlių parūpinimas. Kreiptis į prityrusį specialistą:

V. Apanius,
PO 1-5614

KAS NAUJO "BALTIJOS" DELIKATESŲ (BALTIC DELIC.) KRAUTUVEJE

"Baltic Delicat." (6908 Superior, prieš Brazilio drabužių krautuvę) savininkai turi garbės pranešti savo klientams, kad krautuvė jau gavo vynui ir alui laikyti leidimą ir todėl pasiūlys savo klientams didelį pasirinkimą įvairių vynų, šampanų, likerų, gėriminių prieskonių, įv. rūšių alų ir kt. Tokiu būdu klientai galės čia gauti visa, kas reikalinga pobūvių ruošimui ar svečių priėmimui. Mes turime ir labai gausų importuotų ir vietinių saldinių ir šokoladų skyrių (su "Birtute" pryšaky), tat čia ir galėsit susidaryt dovanėle vardinėms, ligonių lankymui ir kit. progoms.

Be to jau yra gauta maža partija kaimiškų gerai parūkytų lašinių ir dešrų, vokiškų saldinių, tortams vaflių ir uogienių.

Mes manome, kad delikatesiškų prekių pasirinkimu "Baltic Delic." krautuvė bus viena iš geriausių visame Clevelande ir darys garbę visiems lietuviams, nes ir dabar gausit kitų tautų klientai stebisi prekių rūšių gausumu. Mes tikimės, kad malonūs tautiečiai tikrai mūsų krautuvę gausiai palaikys. Ši maža užkalka įmonė dar daugiau plėsis ir gerins savo klientų aptarnavimą.

GERAS NAMAS

E. Cleveland 7 k. Centralinis šildymas. Su kilimais. Garažas. Gražus sklypas. Prieinama kainą. Šauktis:

Vyt. Bakūnų
Telef. LI 1-4530
Gibbons Real Estate
12202 Superior Ave.
UL 1-2327

Geras namas

6 kamb., vienos šeimos. Garažas. Naujas gaso pečius. Namas ant Neff Rd., netoli bažnyčios. Savininkas išsikelia. Kaina \$17,000. Šauktis:

C. G. O'Bell, Broker
KE 1-6367 (46)

Parduodamas verdamas

geras pečius. Nordge.
Kreiptis: IV 6-2256.

Puikus namas

East Cleveland. 4 miegamieji antram aukšte. Įrengiamas trečias. Bryant gaso pečius. Parduoda savininkas. Šaukti WY 2-1000 arba WY 1-0202.

Šešių kamb. namas

modėniuotas, naujas gaso pečius, langinės, tinklai. Plytelių virtuvė. Gražus sklypas vaikams. Kaina \$11,800. Adresas: 476 E. 127 St. MU 1-2563.

Dviejų šeimų namas

Kaina tik \$13,900. Namas E. 81 — Superior rajone. Nauji gaso pečiai, dvigubi porčiai, geram stovy. Tuoj teiraukis: Oshen Realty 1141 Ansel Rd. SW 5-4808 arba WI 3-0010

Reikalingas kambarys

Rytinėje miesto dalyje vyrui reikalinga:

1) Geras kambarys (pageidautina su 2 langiais).
2) Vieta sklepe (basement) apie 9x9 pėdas.

Pranešti: EN 1-9451 nuo 2 val. P. P.

Išnuomojamas kambarys

dirbančiam vyrui. 1029 East 68 St., UT 1-1530.

DIRVĄ UŽSISAKYTI
galima ir šiandien, nėra reikalo laukti nei metų, nei mėnesio pabaigos!

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausių vyną, alų ir geriausius mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti

Mes duodam ir iškeičiam Eagle Stamps

the **MAY** Co.'s **BASEMENT** store

Mouton

Dažytos avies
kailio kalnieriūs

ALPACA PAMUŠALAS

TRUMPAS PALTAS

19.98

DYDŽIAI 8 IKI 18

Puikus žiemos paltas... paltas, kurį jūs galite bet kur nešioti. Iš stipraus Zibelora silver touched fleece... Pilni 31" ilgio, su atlenktom rankovėm, užsegamu kailinieriumi, šoniniais kišenais. Suraukta užpakalyje... Tamsiai pilkas, šviesiai pilkas ir šviesiai mėlynas. Megsti rankovių vidurių galai. Dydžiai 8 iki 18.

Pašto ir telefono užsakymai pildomi...
Šauk Cherry 1-3000

The May Co.'s Basement Misses' and Women's Coat Department

Dirva Nr. 44 * 1956 m. lapkričio mėn. 1 d. — 7

JUOZO KAMAIČIO naujų batų parduotuvė ir batų taisymas

1389 East 65 St.

Norintieji kreiptis telefonu
šauktis HE 2-2615 tarp 7-9 val vakaro.

J. CIJUNSKAS LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis.
753 E. 118 St.
Telef.: LI 1-5466
Cleveland 8, Ohio

PRADĖKIT MAŽA SUMA! BET PRADĖKIT DABAR!

Santaupos apdraustos iki \$10.000
3% palūkanų.

PASKOLOS JŪSŲ PERKAMIEMS AR STATOMIEMS
NAMAMS

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

Du skyriai

6712 Superior Ave. HE 1-2498
13515 Euclid Ave. MU 1-8100

GERESNĖS statybos kontraktoriai

ISTATO MONCRIEF ORO VENTILIACIJA

• SALDO vasarą • ŠILDO žiemą

I. J. SAMAS JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai. Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairus dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre
Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

LEIMON'S CAFE

VISŲ LIETUVIŲ SUSITIKIMO VIETA

Alus. Vynas. Degtinė. Konjakai. Kiti gėrimai.

Įvairūs valgiai, o penktadieniais skani žuvis — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro.

731 E. 185 ST. KE 1-9737

PAGALVOKIME PRIEŠ EIDAMI AR KĄ NORS DARYDAMI

Visiems Clevelando lietuviams reikėtų pagalvoti prieš einant kur nors praleisti linksmai laiką ar rengiant subūvimus, vakarus, vestuves — kur yra patogiausia vieta ir kur būtų pareiga visa tai atlikti. Atsakymas pats atsiranda, jei galvojame, kad savi turime remti savus. Tai būtų patogiausia vieta — Lietuvių klube ir salėje.

Lietuvių klubas ir salė po remonto — atnaujinimo dabar atrodo gražiai, jaukiai ir kiekvienam malonu pabūvuoti, sutikti savus draugus, pažįstamus, praleisti lietuviškoje nuotaikoje savuose namuose.

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE. EX 1-1143

Pilnai padengta apdrauda HI 2-7626

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBESIS

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
1132 Summit Dr. Cleveland 24, Ohio

P. J. KERSIS

628 Engeneer Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: MAIN 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgiėio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai

25 metai simpatingo ir rimto patarnavimo
6621 Edna Avenue ENdicott 1-1763
936 East 185 Street KE 1-7770

DIRVA

THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: Henderson 1-6344, Redaktorius Balys GAIDŽIONAS (buto telefonas: GL 1-3976).

Su Dr. M. J. Colney atsisveikinant

ST. BARZDUKAS

Spalio 24 d. ankstyvą rytą netekome dr. Motiejiaus Colney-Aukštikalnio. JAV Lietuvių Bendruomenė neteko vieno iš savo organizatorių — buv. Laikinatejo Organizacinio Komiteto (Lok) jis buvo I-uoju vicepirmininku. Netekome vieno iš tų senosios emigracijos lietuvių, kurie tikėjo Bendruomenės idėja ir nuoširdžiai jai dirbo.

Asmeniškai man neteko dr. Colney arčiau pažinti. Su juo tesusidūriau tik dviem atvejais — tai Lietuvių Bendruomenės Tarybos I sesijos posėdžių metu 1955 m. liepos 2-3 d. New Yorke ir Bendruomenės rajoniniame suvažiavime 1956 m. liepos 6 d. Hartforde. Taigi ši pažintis posėdžių salėse tegalėjo būti tik trumpa, atsitiktinė ir paviršutinė. Ir vis dėlto imuos plunksnos mirusiam pagerbti. Šios pagarbos jis nusipelnė kaip lietuvis, kaip žmogus ir kaip bendruomenininkas.

Dr. Colney priklausė prie tų lietuvių profesionalų, kurie aukštus mokslus išėjo svetur. Gavęs Amerikos aukštosios mokyklos diplomą ir vėliau kaip gydytojas įtvirtinęs gyvenimą, jis taip pat neatitruko ir nuo savo tautos. Bet mažai pasakytį neatitruko — jis pasilikio savo tautai ir gyvas: domėjosi jos politiniais, visuomeniniais bei kultūriniais reikalais ir aktyviai reikėsi savo veikla. Kai galybė kitų profesionalų tautiškai mums dingo, dr. Colney, poeto žodžiais tarant, stovėjo "kaip ažuolas drūtas prie Nemunelio". Dėl to jis mūsų tautai brangus. Kaip kad brangūs ir kiti mūsų gydytojai veikėjai visuomenininkai — dr. Basanavičius, dr. Šliupas, dr. Kudirka, dr. Grinius, dr. Bagdonas, dr. Staugaitis, dr. Biežis...

Dr. Colney suprato savo tautos gyvenamojo meto reikalavimus ir juos kaip sugebėdamas ir kiek pajėgdamas tenkino. Jis čia gali būti sektinu pavyzdžiu ir kitiems mūsų profesionalams.

Kaip žmogus dr. Colney man padarė labai ramios, geros, pakantios asmenybės įspūdį. Santykiuose visai paprastas. Jis nebuvo iš tų, kurie susirinkimuose kovoja ir svaido žaibus. Man tada atrodė, kad dr. Colney apskritai net negalėtų su kuo nors ginčytis, bartis, kivirčytis. Tai visiškai svetima jo prigimčiai. Abiem anais atvejais jis buvo daugiau pasyvus. Tekalbėjo tik paprašytas ką nors paaiškinti. Hartforde viešai sveikinamas 70 metų sukakties proga, gynėsi pagerbiamas: esą, kam to reikia...

Dr. Colney ir bendruomeniniam darbui labai tiko dėl savo tolerantaus būdo. Bendruomenė juk pripažįsta kiekvienam teisę turėti savo nuomonę ir nusistatymą, ji leidžia kiekvienam priklausyti, kur kas nori, bet ji telkia visus lietuvius. Ji neskirto jų į savus ir svetimus, į gerus ir blogus. Bendruomenė, Lietuvių Chartos žodžiais, visi lietuviai yra lygūs tos pačios tautos vaikai, tarp savęs broliai. Kaip teisingai savo išvykimo proga yra pastebėjęs kun. Žiūraitis, nežiūrint kokių pažūrų lietuvių lūpmis Dievas prabilę — jis yra mūsų draugas ir bičiulis. Dėl to dr. Colney bendruomeninėje veikloje gražiai išsiterekio šalia kitos pasauležiuos, šalia skirtin-

gal grupei priklausančio lietuvių. Su kitu lietuviu jį jungė tie patys tautybės saitai.

Man didžiai imponavo taip pat ir dr. Colney turėtas demokratijos supratimas. Bendruomenės organai, kaip žinome, renkami demokratiškai būdu. Darbui čia išrenkamas tas, kurio daugiau pasitiki patys rinkikai. Turėjęs svarbią vietą Bendruomenės Laikinatejo Organizaciniame Komitete, dr. Colney buvo pasiūlytas kandidatu ir į JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybą. Buvo pasiūlyti 95 kandidatai, o išrinkti reikėjo 27 narius. Buvo aišku, kad visi į Tarybą patekti negalės. Nebuvo išrinktas nė dr. Colney. Sutiktas ir šnekinamas jis dėl to, kad ne kiek nepurkštavo. Neatrodė įsižeidęs. Dėl to iš Bendruomenės nepabėgė, kaip kad darė kiti, kurie kiti. Jis suprato, kad demokratiniuose rinkimuose reikia skaitytis ir su pralaimėjimu galimybė, kad ir kokia ji būtų nemaloni. Tokia jau demokratinių rinkimų esmė.

Su pasigėrėjimu reikia pastebėti, kad dr. Colney, nors ir neįšrinktas į Bendruomenės Tarybą, 1955 m. gegužės 21 d. sutiko būti renkamas į Hartfordo apygardos valdybą ir pasiėmė joje kuklias išdinko pareigas. Jis buvo lojalus po Tarybos rinkimų Bendruomenės priešaky atsistojusiems naujiems asmenims. Savo ambicijos jis nepastatė aukščiau už bendruomeninį darbą.

JAV Lietuvių Bendruomenėi gaila dr. Colney netekus. Dirbdamas bendruomeninį darbą, jis ir kaip lietuvis, ir kaip žmogus statė mus jungiančius tiltus ir ardė mus skiriančias sienas. Anžinąjį atilsį duok jam, Viešpatie!

WATERBURY LAIKRAŠČIAI GRAŽIAI PAGERBĖ A. A. DR. COLNEY

Spalio 17 d. "Waterbury American" pirmame puslapyje įdėjo platų pranešimą "Dr. Colney, Lithuanian Leader, Dies", su fotografija, plačiu gyvenimo ir veiklos aprašymu bei jo reikšmės, ypač lietuvių visuomenėje, įvertinimu. Ten pat nurodyta, kad draugai prašomi vietoj gėlių, aukoti Lietuvos Nepriklausomybės Fondui, nurodytuju adresu. Vėlonies bičiuliai nelietuviai irgi seka jo paskutiniuoju pagedavimu.

Spalio 19 d., "Waterbury Republican" paskelbė vedamąjį straipsnį, prasidedantį šiais žodžiais:

"Vienas iš vadovaujančių šio miesto didelės Lietuvių kolonijos narių staiga mirė šį trečiadienį. Jo darbas jo gimtajam kraštui bei jo žmonėms vargu ar galės būti greit užmirštas". Toliau sakoma: "Bet net ir užimdams įžymybės vietą savo pasirinktame mieste, jis visada atminė ne tokius laimingus kaip jis, tuos tebegyvenančius jos numylėtoje Lietuvoje. Jo veikla Lietuvos nepriklausomybės labui ir pagalba lietuviams tremtinėms susilaukė pripažinimo visos Amerikos mastu".

"Waterbury bendruomenė sunkiai galės surasti žmogų, tęsiantį jo žengtajam keliui", — baigiamas straipsnis.

GERO LIETUVIO TESTAMENTAS

1953 m. spalio mėn. 2 d. Chicagoje mirė prel. Briška. Po jo mirties buvo daug kalbų ir spėliojimų, kiek šis dviasikis paliko turto. Vieni nurodė vieną sumą, kiti kitą. Savo laiku Dirva buvo paskelbusi trumpą žinutę, kad palikimas siekia apie 400.000 dolerių.

Ši žinutė vienam kitam nepatiko ir tvirtino, kad tautininkų spauda skelbia nebūtus dalykus. Taip šis reikalas ir pasiliko. Bet štai spalio 19 d. "Draugas" perspausdino iš "Chicago Tribune" žinutę apie a. a. prel. Briškos palikimą. Šią žinutę iš "Draugo" duodame ištisai: — Prel. Briškos palikimas.

Eugenijus Pietkiewicz, advokatas, teismui pristatė patvirtintą prel. Briškos palikimą. Advokatas spaudai pareiškė, kad Vėlonis buvo turto pats paveldėjęs, o paskui jį protingai investavo. Prel. Briška paliko \$2.000 Nekalto Prasidėjimo bažnyčiai; \$97.538 savo globojamajam Sv. Kazimiero Kolegijai Romoje; \$20.000 Katalikų Seminarijai Kaune; po \$10.000 katalikų našlaičiams Kaune ir Panevėžy; steigimui lietuvių katalikų studentų namams Betlėje — \$500; savo gimnaziui Antanui Briškai Lietuvoje — \$25.000 ir savo pusseserei Louise Maska gyvenamajai Chicagoje \$52.500. Testamentu numatyta, kad jeigu palikimų pusbroliai Lietuvoje ir įstaigoms esančioms Lietuvoje, nebus galima perduoti per 7 metus, tai tie pinigai eis Sv. Kazimiero kolegijai. Iš viso palikimas siekia \$339.552. Apie tai pranešė "Chicago Tribune".

Taigi matome, kad tada tautininkų spaudoje paskelbtą duomenį apie a. a. prel. Briškos palikimą visai atitinka tiesiai. Turint virš paminėtą sumą prie jos reikia dar pridėti valstybei mokesčiai, advokatai už darbą ir t.t., kas sudarys arti pusės milijono.

Kokiu būdu ši suma atsirado a. a. prel. Briškos nuosavybėje mes nenagrinėsime, tik iš savo pusės norime pareikšti a. a. prel. Briškai didelę pagarbą už kilnų

Kiek protėvių turėjome?

Vėlinių apmąstymai
JONAS VASAITIS

Kiekvienais metais Vėlinių dieną prisimename mirusiuosius, dedame vainikus ir degame žvakutes ant savo mirusiųjų giminių bei artimųjų kapų ir maldomis bei prisiminimais pagerbiame juos. Mūsų prisiminimai dažniausiai siekia brolius, seseris, tėvus ir senelius, t. y. pirmos, antros ir trečios kartos mirusiuosius, kuriuos dar mes patys prisimename jiems gyviems esant, arba žinome apie juos iš pasakojimų. Tačiau ta proga retai tepagalvojame apie tolimesnę praeitį, apie visą savo giminę — tautą.

Pabandykime nors be vardų ir pavardžių, o vien tik skaičiais pažvelgti į tą didžiąją mūsų giminę — tautą, į tą masę žmonių, kuri prieš mus gyveno.

Pradėkime nuo savojo "aš". Prieš mus yra tėvas ir motina, o prieš juos — tėvo tėvas ir motina ir motinos tėvas ir motina. Eidami gilyn į praeitį pastebėsime, kad su kiekviena karta mūsų protėvių skaičius dvigubėja: "aš" — vienas asmuo, tėvas ir motina — 2 asmenys, tėvo tėvas ir motina — 4 asmenys ir t.t. Taigi, mūsų eilė atrodys taip: 1, 2, 4, 6, 8, 16, 32, 64, 128 ir t.t. Jeigu gimdytojų skaičių "2" imsime pagrindu, o žmonių kartas žymėsime laipsniu, tai mūsų eilė atrodys taip: 2¹, 2², 2³, 2⁴, 2⁵, 2⁶, 2⁷, 2⁸, 2⁹ ir t.t.

Jeigu nusistatysime, kad vienos žmonių kartos periodas — amžiaus skirtumas tarp tėvo ir jo vyriausio vaiko — arčiausiai realybės yra 30 metų, tai visai kiti anksčiau dėstėme, galime, pavaizduoti sekancią lentelę. Imkime, pavyzdžiui, individą, gimusį 1930 metais; jis turėjo protėvių:

Žmonių karta	Protėvių skaičius	Gimimo metai
1	2	1900

testamentą. Jo gyvenimo žvaigždėi gestant, kaip matome, jis visą turimą savo turtą paskyrė lietuviškoms įstaigoms bei artimiesiems. Ne vieno cento svetimausiems, kaip kad daugelis padaro. Tik truputį gaila, kad numatytas laikas 7 metai yra per trumpas. Todėl nenuostabu, kad jo santykiai su Amerikos Katalikų Bažnyčios vyriausybe buvo ir pasiliko šalti.

Baigdami šias trumpas mintis išvadose reikia pasakyti, kad a. a. prel. Briška buvo didelis patriotas ir karštai mylėjo savo tėvynę — Lietuvą.

J. Jurevičius

ELECT JUDGE JOHN V. CORRIGAN COMMON PLEAS COURT

JIS PASIRUOŠĘS TARNAUTI ŽMONĖMS SĄŽININGAI IR ISTIKIMAI
BALSUOK UŽ TEISEJĄ JOHN V. CORRIGAN Į
COMMON PLEAS COURT LAPKRIČIO 6, 1956

ELECT FANCIS V MAY STATE SENATOR

REPUBLICAN NOVEMBER 6, 1956

HE IS WELL QUALIFIED AND WILL SERVE ALL

THE PEOPLE

YOUR VOTE WILL BE APPRECIATIVE

ELECT...

FRANK R.

POKORNY

State Representative

DARBŠTUS...

GERAI PASIRUOŠĘS

REKOMENDUOJAMAS:
C.I.O., A.F. of L., County Democrats Organization, Civic and Fraternal Associations.

JAV Lietuvių Bendruomenės buv. Laikinojo Organizacinio Komiteto I-ajam vicepirmininkui

DR. M. J. COLNEY

mirus, vėlonies ŽMONAI IR ARTIMIESIEMS gilią užuojautą reiškia

JAV LB Centro Valdyba

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Waterburio skyriaus Pirmininkui

DR. MOTIEJUI J. COLNEY

mirus, gerb. p. ANTANINĄ COLNEY ir sūnų STANLEY nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

ALT S-gos Waterburio skyrius

INŽ. RADZEVIČIUI

mirus, vėlonies ŽMONAI ir ARTIMIESIEMS, gilią užuojautą reiškia

Jadvyga ir Jonas Chmieliskauskai.

vos asmenyse.

Čia tenka atskirai suminėti taip vadinamus "mėlyno kraujo" žmones, kurie vedybas riboja kilmės. Tai karaliai ir visoki "kilmieji". Jų protėvių tapatybė reikiama, palyginti, trumpais laiko ciklais.

Neturėdami raštinę duomenų daugeliu atvejų negalime konstatuoti, kas tie tapatingi mūsų protėviai buvo. Tačiau su dideliu tikrumu galime konstatuoti kaikiuriuos jų: pav. "indoeuropietis", "aistis", "lietuvis", "žemaitis", "aukštaitis" ar dar kokios kitos giminės tėvas ir motina.

Panagrinėję šiuos reiškinys matome, kad lietuvių tautos žmonės neabejotinai yra kurio nors tolimesnio, ar artimesnio laipsnio kraujo giminės. Todėl dažnai vartojama kryptis: "Broliai ir sesės — lietuviai"! nėra tušti gražbiystės žodžiai, o atitinka biologinę tikrovę, tik žodžių "broliai ir sesės" prasmė išplėta į tolimesnį laipsnių giminystę.

Aptarę protėvių pasikartojimo — tapatybės reiškinį amžių bėgyje, galima suprasti, kodėl protėvių skaičiavimas geometrinės mūsų atmintyje, bet ir tas di-progresijos keliu nukrypsta nuo džiausias masės, kurios įgalino realybės — jis būtų teisingas, mūsų "aš" egzistenciją.

jeigu protėvių eilėje būtų vis kiti, o ne tapatingi tam tikrais laiko tarpais asmenys.

Kad ir negalėdami tiksliai skaičiais išreikšti visų prieš mus gyvenusių individų masės, vis dėlto matome, kad tie skaičiai yra neįprasti, "astronomiški" ir mums, įpratusiems į kasdienio gyvenimo kiekį sąvokas, tos mūsų masės dydis yra neįmanoma nei palyginti su kokiais nors įprastiniais dydžiais.

Akivaizdoje šių skaičių savaime kyla mintis apie savąjį "aš" — koks jis yra menkas amžių bėgų šviesoje. Taip pat matome, kad mūsų aš yra testinimo išdava — testinimo plačiausia prasme: kūno ir dvasios srityje. Visą dvasinį ir fizinį palikimą, kurį šiandien turime, esame pavydėję iš tos kolosalinės protėvių grandinės. Ar neturime sušimastyti ties tuo didžiuoju vyksmu ir žadinti savyje pareigos jausmą branginti viską, ką paveldėjome ir savo keliu perduoti tai ateinančioms kartoms.

Pagerbime Vėlinių dieną ne tik tuos, kurie dar yra užsilikę mūsų atmintyje, bet ir tas di-progresijos keliu nukrypsta nuo džiausias masės, kurios įgalino realybės — jis būtų teisingas, mūsų "aš" egzistenciją.

Frank G. O'Bell ... Paul P. Chalko
SAKO...

"Mes balsuojam UŽ

JOHN T. CORRIGAN

FOR
COUNTY

PROSECUTOR"

Pritarkite savo draugams ir rinkite šį energingą, kovojantį, prityrusį DEMOKRATĄ išlaikyti ramybę ir įstatymus šiam apskrity.

VOTE X

for

PROSECUTING ATTORNEY

X

JOHN T. CORRIGAN

JOHN T. CORRIGAN for PROSECUTOR COMMITTEE — Chas. Ford, Chm.

VOTE FOR

ATTORNEY GENERAL WILLIAM SAXBE

AN EXPERIENCE OFFICIAL RECORD
AS SPEAKER OF THE HOUSE OF LEGISLATOR

Republican

ELECTION NOVEMBER 6, 1956